बिदेशको कमाई स्वदेशमा Page 16 »

Former PM Deuba coming to NY Page 4 »

Nepali Aawaz Vol.1 Issue 11

46365

चार वर्षमा मुलुकको ढुकुटी दुरुपयोग पचास अर्ब रुपैया जताभावी

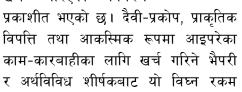
नेपालबाट प्रकाशीत हुने १६-२८ फागुनको खबरपत्रिकाले हिमाल राजाको वर्षे प्रत्यक्ष शासनकालमा देशको ढक्टी मनपरी रुपमा दरुपयोग गरिएको खोजमलका सामाग्री प्रकाशीत गरेको छ । हिमालका अनसार २०५८ जेठमा प्रतिनिधिसभा विघटन गरेर शासन सत्तामा राजा सर्वेसर्वा हनथालेपछिका करीब चार वर्षमा सरकारी खर्च प्रणालीमा कारण नखुलाई खर्च गर्न पाइने 'भैपरी' र 'अर्थविविध' 'शीर्षकबाट जथाभावी छिकिएको रकमको अङ्ग रू.४० अर्ब पुगेको छ। यो रकम चालु वर्षको विकासका लागि छट्याइएको रु.३७ अर्ब ३२ करोडभन्दा १३ अर्ब बढी हो।

अर्थ मन्त्रालयको रातो किताब अनुसार, भैपरी यस्तो शीर्षक हो जहाँ कहिल्यै र कमको अभाव हुन्न, आवश्यक भयो कि अन्य जुनसुकै शीर्षकबाट रकमान्तर गरेर त्यसमा ल्याउन सकिन्छ । तर, पछिल्लो चार वर्षमा यो शीर्षकबाट पैसा भिकेर राजालाई मोटर किन्नदेखि,

उनकी छोरीको बिहे र

नातिको पास्नी गर्नसम्म खर्च गरिएको विवरण

Diaspora

Loshar in New Jersey

Law

ग्रीनकार्डवाल, एजाईली तथा अन्य बिदेशी र पब्लीक चार्ज सम्बन्धि अमेरिकी कानृनी व्यववस्था

अमेरिकामा रहेका विदेशीहरुले अमेरिकी सर कारद्वारा प्रदान गरिने सुविधाहरु यस देशको नागरिकता नपाउन्जेलसम्म वा ४० क्वाटर्रसम्म काम नगरेसम्म 18»

Sports

Continued on page 14 »

Politics

"आजको पुस्तालाई हामीले के गुमायौ भन्ने करा बुरुाउन् पर्छ"

निरंक्श राजतन्त्र विरुद्ध लोकतान्त्रिक आन्दोलनलाई अहिले युवाहरुले नै हाँकी र हेको भए पनि आफुलाई सचेत 7 » ठान्ने ठुलो युवा जमात यसबाट

PHOTO: KASHISH DAS SHRESTHA

While most residents of Kathmandu sleep, a new sexual culture dawns through a sexual minority group that struggles to find its place in the city night after night.

Kashish Das Shrestha

It's a little past 11PM. Usually at this hour Thamel is be busy with tourists and locals crowding the streets, restaurants, bars and clubs. But not this year. The end of the Maoists' unilateral ceasefire on 2 Jan., the government's call for a

Sexual Revo

Kathmandu's Metis

week-long night curfew in the city from 16 Jan., followed by the week-long general strike called by the Maoists on 5 Feb. and their plans to attack the city in April have all convinced tourists to stay away from Kathmandu and locals to stay home more often than they would. "Even in December 2005, things weren't so bad," a restaurant owner

tells us. But so far this year, everything seems to be high and dry.

Still, Tridevimargh-the main street that leads to Thamel-is more crowded and colorful than usual, even on a weeknight. The restaurants deeper inside Thamel, serving everything

Life Conversations Literature Freedom You Nepal Progress the Future

Ve

samudaya.org

who's the moron who banned us? users in Nepal can now access the site at: everybodybreed.com

Day in Nepali history: *Mar 8, 2002* Proposal to amend constitution leads to differences between parties

Differences have emerged between political parties regarding the proposed amendments to Nepal's 12-year-old constitution. Some of the proposed amendments by The Communist Party of Nepal- United Marxist Leninist include:

- The formation of a national government during national emergencies and the formation of a neutral caretaker government to oversee general elections to ensure its fairness.
- Giving the Prime Minister sweeping powers to dissolve parliament and call snap elections.
- empowering the Commission for the Investigation of Abuse of Authority to curb official corruption, restricting the governmental size to 26 members, regular monitoring of assets of elected officials and a provision for public hearing of political appointees by a parliamentary committee.

Nepal Sadbavana party, the fourth largest in parliament, has opposed some UML recommendations and the Congress Party has not declared an official party stand while former chief justice Bishwanath Upadhaya charged president of the Nepali Congress Girija Prasad Koirala for by-passing the party and forging a secret agreement with UML general secretary Madav Nepal to amend the constitution.

"It has been 12 years since the multi-party system was established and the country has been functioning under this constitution. To find a way out of the present problem, one needs to review what we did and what we have failed to achieve over the years. Only then should the constitution be amended. I am not against constitutional amendment but any amendment made by keeping the Maoists outside the framework will not work," Daman Dhungana, one of the framers of the constitution, said regarding the issue.

<u>March 08.2006</u>

Content		
Diaspora	4 Kathmandu's Metis	14
चार वर्षमा मुलुकको ढुकुटी दुरुपयोग	5 बिदेशको कमाई स्वदेशमास	16
हत्याको विरोधमा नेपालगन्ज तनावग्रस्त	6 ग्रीनकार्ड	18
आजको पुस्तालाई हामीले	7 Human Rights in Nepal	19
पूर्ण प्रजातन्त्र स्थापनार्थ निर्विकल्प	9 व्ल्याक लेडीसँग आङ्ग लीको मधुमास	20
चैत महिना प्रसव-पीडा 1	0 2006: Ready to Rock?	21
धान उब्जनी घट्यो 1	1 बूढासुव्वा फुटबल प्रतियोगिता	22
Nepali workers travel to the Gulf 1	2 Horoscope	22

In Quotes

We would like to clarify

that we don't have any policy to attack any organization run by United Nations. We assure that we will treat those organizations with a friendly manner and we criticise ourselves for the mistaken deed."

- **Rajendra**, In-Charge of Mechi Bureau, CPN (Maoists), in a press statement explaining that the Maoist caused explosion at a World Food Program facility in Damak, Jhapa, on 1 March 05 was an accident. The Maoists have repeatedly called on the UN to mediate between them and the Nepali government.

'' On Nepal, we agreed that the Maoists should abandon violence and that the King should reach out to the political parties to restore democratic institutions."

- **US President Bush**, on 2 March 06, talking about the stand on Nepal that Indian Prime Minister Dr Manmohan Singh and him shared during his recent trip to New Delhi.

G Journalists in Nepal have experienced arrests, violence and exclusion; this exploitation of the radio medium by the army and government is a further step in a campaign against a free and independent media."

- **Christopher Warren**, president of International Federation of Journalists, criticising the use of public broadcasting frequencies for army propaganda purposes at a time when authorities are trying to shut down independent radio news.

We sent our men to disconnect the FM's [power] line because it was disturbing us."

– Ravi Shrestha, District Police
Chief Superintendent of Police (SP),
explaining to journalists why police
officers disconnected a power generator

being used by Pokhara's Annapurna FM for continued broadcast during a power outage on 7 March.05.

This is a pre-planned attack on us."

-**Dipendra Shrestha**, Annapurna FM's manager, after policemen disconnected the genetor they were using to continue broadcasting during a black out on 7 March 05. Last year, police officers in Kathmandu had broken into Kantipur and Sagarmatha FM's offices and illegally seized broadcast equipments, forcing the stations to go temporarily off air.

" On the week when victims of the Myaglung fire were sent back empty handed in January 2003 because of "lack of budget" a sum of Rs 130.5 million from a disaster relief budgetline was transferred to another account and then sent to the palace. Rs 70.9 million from the 'Integrated Development' account was moved to Miscellaneous over a period of four days last month. In July 2002, Rs 20 million was transferred with unusual haste from a standard budgetline to a contingency account within four days of the national budget being passed and then used to purchase of two bullteproof Jaguars." – Kunda Dixit, quoting figures from sister publication Himal Khabarpatrika's latest cover story, while discussing the state's pillaging of national treasury in his weekly paper Nepali Times' editorial on 3 March.

⁴⁴ Nothing can be certain without judging the nature of the call because there are conspiracies at work."

- Nara Hari Acharya, Nepali Congress leader, in a recent interview published by eKantipur.com, responding when asked if the political crisis in Nepal could end should King Gyanendra call the political parties for dialogue and form an all party government.

New York Bureau Editor: Kashish Das Shrestha; Correspondents and Regional Representatives: Bhaskar Rai (MN), Eta Shrestha (MN), Neeha Shrestha (NC), Sakar Bhushal (TX), Santosh Basnet (CA); **Nepal Bureau** Nepali Desk Editor: Dr. Pradeep Bhattarai; Senior Correspondent: Anushil Shrestha (KTM); Editorial Staff: Subel Bhandari (KTM); Photo Contributor: Anup Prakash (KTM), Bhushan Shilpakar (KTM); Marketing: Jaison Chalise (KTM), Krishna Raj Sharma Belbase (KTM); Distribution: Safal Media (Western Nepal), Birat Media (Eastern Nepal) **New York Corporate Office** Publisher & Distributor: Moonlight Records Corporation; Executive Director: Chandra Prakash Sharma; External Relations & Marketing Manager: Gambu Sherpa **Contact Information** Phone: 718.790.3417 / 718.271.3066; General Information: info@nepaliaawaz.com; Comments/Feedback: letters@nepaliaawaz.com; Advertising: market@nepaliaawaz.com; Event listing: events@nepaliaawaz.com **Mail** Nepali Aawaz 51-01 39AV CC42, Long Island City, NY 11104. Nepali Aawaz: An International fortnightly is published by Moonlight Records Corporation, NY, USA. Nepali Aawaz and Moonlight Records Corporation are both registered trademarks.

3

moonlightrecords.org

Diaspora

Lhapso puja held in New Jersey

5 March, 06. On the occasion of Loshar, the new year celebrations of the Sherpa community, the Lhapso Lhawa Committee organized an ethnic cultural program in New Jersey. During the event, community members performed several Lhapso pujas and Shebru group dance. This Loshar marks the beginning of the "year of the dog." During the Loshar celebrations, which lasts for almost a month, Sherpas and Tibetans traditionally indulge in religious and cultural activities and also host many gatherings of friends and family. "Khapsey," a special cookie like snack specific to these communities, is also baked during Loshar.

New York's Nepali indigenious group funds treatment in Nepal

When Phulman Tamang could not afford to get the required medical attention for his heart treatment, Global Federation of Indigenious People of Nepal, New York, (GFIPN) decided to help him out. In the last few weeks, members of the organization in New York were busy raising funds from various groups and organizations as well as individuals. The Tamang Society of New York also contributed a significant amount for the cause from their Lochhar celebrations. Phulman, who is scheduled to get his treatment from the Shahid Gangalal Hospital in Kathmandu, has already been given Rs. 100,000 (approx. \$1,400) out of the Rs.150,000 that he required for the treatment. GFIPN hopes to be able to give the remaining Rs. 50,000 (\$700) sometime this month.

Pashupatinath temple inaugurated in Texas

After spending months in planning and building it, members of the Shree Radha Krishna Organization and Nepalese Association of Houston in Houston, TX, finally inaugurated with pride the newly constructed Shree Pashupatinath Mandir on 26 Feb. 06. The event, held on the day of Maha Shiva Ratri, was graced by H.H Acharya Shri 108 Tahal Kishorji Maharaj. Under his guidance, Pujahari Pravin Pandya also performed a 108 Maha Rudra Yagna and 1008 Bel Patra Abhishek.

Nepalis from across the US, UK

and other parts of the world arrived in Houston for this religious function and the people involved in building it are certain this temple will continue to draw hindus during major festivals in the future too.

The Shiva linga for this temple was brought all the way from Bhaktapur. It is a replica of the original linga housed in Kathmandu's Pashupatinath temple. The temple, built entirely by volunteers, is also the first of its kind where hindu gods Radha, Krishna and Lord Shiva co-reside in the same premise.

Deuba coming to New York

Former Prime Minister Sher Bahadur Deuba is scheduled to make a keynote presentation at the upcoming conference "Nepal -the Himalayan Hotspot. From Shangri-la To....?" being organised by The School of International and Public Affairs, Columbia University, NY, on 22 March. This half-day conference will focus on topics related to the problems and possible solutions to Nepal's political crisis and economy. Other speakers at the event will include Murari Raj Sharma, former Permanent Representative of the Kingdom of Nepal to the United Nations and Dinesh Tripathi, Advocate at Nepal's Supreme Court, Tripathi Law House,

Kathmandu, Nepal. The event will be will be held at Room 1501 at the School of International and Public Affairs (420 West 118th St., 15th Floor, New York, NY 10023) from 2 PM to 6:30 PM.

Sher Bahadur Deuba, who was sentenced to two years in prison in July 2005 for corruption charges by the Royal Commission for Corruption Control, was released earlier this year immediately after the Supreme Court ordered the Commission to disband in February. He was Nepal's Prime Minister from 1995 to 1997, 2001 to 2002, and again from June 2, 2004 until February 1, 2005.

Students raise funds for Dalits

26 Feb. 06. Nepali students from Fargo, North Dakota, and Moorhead, Minnesota, along with Support International, a Minnesota State University Moorhead organization, hosted the "Nepali Night: Culture, Cuisine and Silent Art Auction." Preparations for the event had started in September last year and apart from performances and the auction, the event also featured sales of handicrafts and henna tattooing. Art work that were auctioned at the program were contributions of Nepalis and artists from the area, while the handicrafts were donated almost exclusively by the Nepali student community.

Fargo and Moorhead are separated only by a river and have a combined population of about 150, 000 people. The idea behind "Nepali Night" was to provide a glimpse of Nepali culture to the Fargo-Moorhead community, and at the same time auction the artwork donated to SI so that they can raise

enough funds to install solar electricity in the remote and rural Chuga village of Mugu district in Nepal.During the event, the organisers also screened a short feature film, "Home," by Narendra Ghimire. The movie portrays the life of a Nepali student in the US, struggling to find a balance between his family and the girl he left behind in Nepal, while constantly struggling financially to make ends meet in the US. Nepalis from the community, Umesh Thapa, Leeza Sharma, Bhashwat Risal, Bibek Amatya and Ujjwal Shrestha, acted in the film. Narendra graduated from Concordia College, Moorhead, with a Film major. "World Peace," a short play written by Geetottam Sainju, was also staged.

The students raised a total of \$1950 from the art auction and \$3400 from ticket sales, donations and sponsors. The goal, to collect \$3000, say the students "was met successfully."

Loshar in Seattle

Popular comedian and Chief guest Samday Sherpa along with pop singer Bijaya Lama took part in the Loshar celebration held in Seattle by the Northwest Sherpa Association, Sherpa Kyidug. A similar celebration is also scheduled for 11 March.

Nation

« Continued from page 1

खर्च भएको यो पहिलोपल्ट हो।

समाचार अनुसार पछिल्ला चार वर्षमा आकस्मिक रूपमा त्यति ठूलो रकम खर्च गर्नंपर्ने गरी कुनै प्राकृतिक प्रकोप परेका छैनन् । भएको केही प्रकोपमा पनि त्यति ठूलो रकम खर्च भएको देखिँदैन । तेह्रथुमको म्याङ्लुङ बजारमा २०४८ सालमा भएको आगलागीका पीडितलाई सहुलियत व्याजमा प्रतिपरिवार रु.४ लाखका दरले ऋण उपलब्ध गराउने भनेर अहिलेसम्म रु.२४ हजार मात्र दिइएको छ । पूर्वाञ्चल भ्रमणमा राजाले अग्निपीडितलाई सहायता गर्ने घोषणा गरेपनि म्याङ्लुडवासीले त्यसको अनुभूति गर्न पाएका छैनन् ।

विकास निर्माणका लागि छुट्याइएको पैसा रकमान्तर गरेर अन्य शीर्षकमा खर्च गर्नु सामान्य मानिन्छ र कहाँ कति खर्च भयो भन्ने थाहा पनि हुन्छ, तर भैपरी र अर्थविविधमा सारिएको रकम कहाँ कति खर्च भयो भनेर छुट्याउन गाह्रो हुन्छ । हुनपनि १-४ फागुन २०६२ का चार दिनमा मात्रै 'एकीकृत विकास' शीर्षकबाट रु.७ करोड ८६ लाख रकमान्तर गर ी भैपरीमा हालेको देखिन्छ। सरकारी खर्च प्रणालीमा आइपर्ने सबै काम गर्न बजेटमा छुट्टाछुट्टै शीर्षकहरू हुन्छन । हरेक काम गर्न छुट्टाछुट्टै शीर्षकमा रकम व्यवस् था हुँदाहुँदै पनि किन यति विघ्न रकम रकमान्तर गरेर 'भैपरी'मा लैजानु पऱ्यो भन्ने स्वाभाविक प्रश्न उठ्छ। करीब चार वर्षमा रु.४० अर्ब खर्च गर्न किन यो शीर्षकको प्रयोग भइरहेको छ? २०६० साउनदेखि २०६२ फागुन पहिलो सातासम्म मनपरि रुपमा रकम भैपरीमा लगेर खर्च गरिको विवरण नै हिमालले छापेको छ ।

जस अनुसार भैपरी शीर्षकवाट सबैभन्दा बढी रकम राजदरवारमा गएको देखिन्छ । २०६० साल साउनमा अर्थ मन्त्रालयबाट एकै पटकमा रु.२ करोड राजदरबार गएको छ । यो रकम यति छिटो घिकिएको थियो कि १ साउनमा बजेट घोषणा भयो, ४ साउनमा रकमान्तर गरियो र ७ साउनमा दरबार पुग्यो । यति ठूलो रकम यति छिटो निकासा हुनुलाई अर्थ मन्त्रालयका कर्मचारी नै चानचुने कुरो होइन भन्छन् । त्यसपछि २२ पुस २०६० मा मन्त्रालयको पत्र सङ् ख्या ७२० बाट बाढी, पहिरो, आगलागी जस्ता दैवीप्रकोपका विभिन्न शीर्षकबाट रकमान्तर गरेर एकमुष्ट रूपमा रु. १३ करोड ४० लाख ४४ हजार दरबार पठाइयो । अन्यत्रबाट यो रकम ल्याएर मन्त्रालयको भाषामा '६.०२' अर्थात् 'सवारी साधन' शीर्षकमा हालिएको थियो । यो शीर्षकको रकमले देशभरिका सरकारी कार्यालयमा सवारी साधनको आपूर्ति गर्नंपर्थ्यो । तर त्यो कुल रकमबाट राजदरबारका लागि दुईवटा बुलेट प्रुफ 'जागुवार' कार खरीद गरियो । यसैगरी अधिराजकुमारी प्रेरणाको विवाह गर्न रु.१ करोड १३ लाख, नवय्वराजको अन्नप्राशनको लागि रु.७ लाख राज्याभिषेकका लागि भनेर यति महङ्गो मूल्यमा सजाइएको हात्ती नेपाल भित्रिएको सार्वजनिक जानकारीमा आएको छैन ।

१८ माघ २०६१ पछि शाही पार्श्ववर्ती भरतकेशर सिंहलाई मात्रै अर्थविविधबाट भैपरीमा रकमान्तर गराएर रु.५२ लाख दिइएको छ। राज्यको ढुकुटीमा भरतकेशर जस्ताको लुट कतिसम्म बढेको छ भने उनको माग एकमुष्ट रु.८० लाख थियो। राजदरबार निकट परिवारका नौ जना

२०४८ जेठमा प्रतिनिधिसभा विघटन गरेर शासन सत्तामा राजा सर्वेसर्वा हुनथालेपछिका करीब चार वर्षमा सरकारी खर्च प्रणालीमा कारण नखुलाई खर्च गर्न पाइने 'भैपरी' र 'अर्थविविध' शीर्षकबाट जथाभावी श्विकिएको रकमको अङ्क रु.४० अर्ब पुगेको छ **)**

र राजदरबारको पर्खाल बनाउन रु.८ लाख ८३ हजार रकमान्तर गरेर दरबार पठाइएको छ ।

२०६० सालको ६ महिनाभित्र मात्रै दैवीविपत्ति शीर्षकको रु.२२ करोड दर बार गयो। तर जुन बेला यो रकम दरवार गयो, त्यतिखेर रु.४ करोड भए पुग्ने सहुलियत दरको ऋणका लागि र ाजधानीमा हारगुहार गरिरहेका तेह्नथुमका अग्निपीडितहरूलाई 'रकम छैन' भनेर रि त्तो हात पठाइएको थियो।

आर्थिक वर्ष २०६२/०६३ मा पनि दरबारका नाउँमा गएको रकमको अङ्ग सानो छैन । २८ कात्तिकमा कर्मचारीको तलब शीर्षक १.०१ बाट रकमान्तर गरेर 'विशिष्ट व्यक्तिको भ्रमण खर्च'को नाममा एकमुष्ट रु.११ करोड छिकियो । हुँदाहुँदा श्री ४ महाराजाधिराजको शुभराज्याभिषेकका लागि हात्ती सजाउन भनेर समेत २०६१ मङ्सिरमा भैपरीबाट रु.६१ लाख छिकिएको छ । २०३१ सालपछि नेपालमा कुनै 'र ाज्याभिषेक' भएको छैन र रकम निकासा भएको एक वर्ष बितिसक्दा पनि त्यस्तो सदस्यको उपचार गर्न यो रकम दिइएको अर्थ मन्त्रालय सूत्र बताउँछ ।

हिमालमा प्रकाशीत रिपोर्ट अनुसार नेपालको कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालयका अधिकारीहरू यस्ता कर तुतबाट आजित भएका छन्। एक अधिकारी भन्छन्, "यो त हदै भयो, यसै गरिरहने हो भने बजेट र सरकारी खर्च प्रणालीको अब कामै छैन । घर चलाउँदा पनि त छोराछोरीको फी तिर्ने पैसा निकालेर मासु खाइँदैन नि !" पूर्व महालेखा परीक्षक विष्णुबहादुर केसी भैपरी शीर्षकको यो प्रयोगले "बजेट व्यवस्थालाई नै व्यङ्ग्य गरिरहेको" बताउँछन् । दुरुपयोगका अन्य सम्भावना समत आल्याउद उना भन्छन्, "भैपरी र अर्थविविध शीर्षक बाहेक अन्य शीर्षकबाट पनि कुल बजेटको १० प्रतिशत रकम फिक्ने विशेष अधिकार अर्थ मन्त्रालयलाई हुन्छ । यस परिवेशमा यो छुटको पनि दुरुपयोग भएको हुनसक्छ । " आर्थिक अनुशासन खुकुलो बन्दै गएको अर्को प्रमाण हो, गृहमन्त्रालयले बॉड्ने आर्थिक सहायता, चन्दा तथा पुरस कार (आसचप्) शीर्षकबाट प्रत्येक दिन गृहमन्त्रीले रु.५० हजार र सचिवले रु.२० हजार खर्च गर्न पाउने व्यवस्था थियो। गृहमन्त्री कमल थापाले गएको पुस महिनादेखि मन्त्रीले खर्च गर्न पाउने रकम बढाएर दैनिक रु.४ लाख पुऱ्याएका छन्। आफ्नो अग्रसरतामा राप्रपा फुटाउन नयाँ बानेश्वरमा अधिवेशन गर्नुअघि भएको यो रकम बृद्धिपछि गृहमन्त्री थापाले अहिलेसम्म यो शिर्षकबाट करीब रु.१ करोड ४० लाख लिएका छन् मन्त्रिपरिषदको वैठकले गृहमन्त्रीलाई यसरी उपलब्ध गराइने दैनिक रु.५ लाखको कुनै हिसाब-किताब र भर्पाइ महालेखालाई उपलब्ध गराउनु र लेखापरीक्षण गर्नु नपर्ने निर्णय समेत गरेको छ ।

राजा मन्त्रिपरिषदका अध्यक्ष हुन् भन्ने कुरा आ.व. ०६२/६३ को बजेटमा कतै देखिँदैन, तसर्थ अहिले राजदरबार लाई छुट्याइएको रकम महाराजाधिर ाजको हैसियतमा विनियोजित भएको हो। सिंहदरवार मन्त्रिपरिषदको कार्यालय छ, मन्त्रिपरिषदका अध्यक्षको छैन । बजेटमा प्रधानमन्त्री र उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय सञ्चालनका लागि रु.४२ लाख छुट् याइएको छ, त्यो पनि 'संवैधानिक परि षद'को शीर्षकमा । यो संविधानमा व्यवस् था नै नभएका 'उपाध्यक्ष'हरूको कार्यालय सञ्चालनको खर्च हो । उनीहरुलाई पारि श्रमिक, तलब र भत्ता चाहिँ मन्त्रिपरि षद्को पटके निर्णयबाट खुवाइने गरेको उपाध्यक्षद्वयको तलब-भत्ता र पनि भैपरीबाटै खुवाइँदै आएको हिमालले सार्वजनिक गरेको छ।

हिमालको विस्तृत रिपोर्ट nepalihimal.comमा पढन सकिन्छ ।

Nation

Friends and family mourn the death of the victims

हत्याको विरोधमा नेपालगन्ज तनावग्रस्त

Rameshwor Bohra

नेपालगन्ज, २४ फागुन

अज्ञात समूहले एकै परिवारका पाँच जनाको सामूहिक हत्या गरेपछि शान्ति सुरक्षा नभएको भन्दै नेपालगन्जका सम्पूर्ण व्यापारी, व्यवसायी र स्थानीय वासिन्दा आन्दोलनमा उत्रिएका छन् । उनीहरुले बधवार नेपालगन्जको वजार ठप्प पारे भने वजारका विभिन्न स्थानमा प्रदर्शन पनि गरे । उनीहरुले जिल्ला प्रशासन कार्यालय घेराउसमेत गरेका छन्।

नेपालगन्जको सदरलाइनमा मंगलवार एउटा अज्ञात समुहले दीप राति ज्वैलर्सका सञ्चालक दीपक हेमकारसहित उनको परिवारका पाँचजनाको हत्या गरेपछि यहाँका व्यापारी, व्यवसायी र सर्वसाधारण आन्दोलनमा उत्रिएका हुन् ।

राति घरैमा यो हत्या भएको थियो। प्रहरीले व्धवार वेल्कीसम्म पनि यो हत्याकाण्डवारे कुनै सुराक पत्ता लाउन सकेको छैन । हत्याराहरु हत्या गरी सजिलै उम्केका छन्। अहिलेसम्म कसैलाइ पत्राउ गरिएको छैन ।

कारवाही हत्यारालाइ गर्, सुर क्षा दिन नसक्ने भए कफुर्य खारेज गर भन्दै सडकमा उत्रेका स्थानीय वासिन्दाले राजा र राजाको सरकारविरुद्ध पनि चर्का नारावाजी गरेका थिए।

घटनापछि उपचार गराउन लखनउ गएकी दिपककी पत्नी दीपा र काठमाडौंमा वस्ने वहिनी प्रिती व्धवार वेल्की नेपालगन्ज आइपुगेका छन्। उनीहरु शोकले विह्वल अवस्थामा छन्।

प्रहरी उपरीक्षक शिव लामिछानेले भने घटना गम्भीर भएकाले यसवारे अनुसन्धान श्रु गरिएको वताएका छन्।

ESTHER EMPLOYMENT AGENCY

GET JOBS AND START EARNING IMMEDIATELY!!! SUPERMARKET * GROCERRY * DOMESTIC HELP * SALONS* RESTAURANTS * DELIS* AND MANY MORE!!!

CONTACT US FOR DETAILS AND IMMEDIATE WORK OPPORTUNITIES: 136-89 ROOSEVELT AVE. #303, FLUSHING, NY 11354 PHONE: 718-762-4001

\$ Liberty Tax and Accounting

Income Tax, Self Employed Tax, Cporporation Tax, Sales Tax, Payroll Tax, Book Keeping, Accounting, E-Files & Fast Refunds!

Multi Services

Immigration forms filled, new corporations formed, new business set up, business licenses, translation services, notary public

6 hours defensive driving course to reduce auto insurance & points from driver license

> 74-09 37th Ave. Room #306A Jackson Heights, NY 11372 Tel: 718-205-2400 Fax: 718-205-2163 Email: liberty@sazcogroup.com

Anushil Shrestha

टाढा रहेकाले आन्दोलनले लिनु पर्ने जती गतिी लिन नसकेको युवा नेता गगन थापा बताउछन। प्रस्तुत छ, लोक तान्त्रिक आन्दोलनमा युवा पुस्ताको सहभागीतामा केन्द्रित रहेर पत्रकार डम्बरकृष्ण श्रेष्ठले थापा संग गरेको कुरानीकानी :-

०४६ साल र अहिले भईरहेको लोक तान्त्रिक आन्दोलनमा के अन्तर पाउनु भएको छु?

धेरै ढंगबाट अन्तर छ, त्यो बेला चेतनाको स्तर थिएन, अहिले एकदमै चेतना बढेको छ । म द कक्षा पढदै आन्दोलनमा लागे पनि त्यो बेला भन्दा अहिलेका बिद्यार्थीमा चेतना बढी छ । तर यती चेतना हुदा हुदै पनि लोकतान्त्रिक आन्दोलनसंग भने जोडन सकिएको छैन । त्यो बेला संगठनहरुको जालो देशब्यापी थिएन, मीडिया यो किसीमको थिएन । धेरैले देशमा के भईरहेछ भन्ने बुरु पनि यसलाई आन्दोलनसंग जोडन सकिएको छैन ।

किन यस्तो भएको ? यो सचेत समुहलाई आन्दोलनमा सत्रिय गराउन बाधा के ले प्ऱ्याएको छ ?

हाम्रै बिद्यार्थी कमजोरी हो, संगठनहरु ति विद्यार्थी मारु प्रन पर्ने कर्तब्य दायित्व भएपनि प्ग्न सकिरहेका छैनन । राजनैतिक पार्टीहरुले पनि उनीहरुलाई समेटन प्राथमकिताको विषय नबनाउन् र मीडिया, नागरिक आन्दोलनले पनि उनीहरुलाई जोड्न सकेको छैन । अर्को महत्वपुर्ण कारण चाही चेतना भएपनि बुर्छाईकस्तो छ भने लोकतन्त्र चाहिन्छ, अधिकार खोसीएकाछन भन्ने बुर्छाई छ तर यो आन्दोलन के हो? यसले हामीलाई कहा पुऱ्याउछ ? किन सहभागी हुनुपर्छ ? भन्ने भन्दा पनि वितेको एक दशकमा राजनैतिक पार्टीहरुले गरेका कामले गर्दा हाम्रो यो अवस्था भयो भन्ने छ । त्यो बुर्छाई हावी भएकाले पनि आन्दोलन तर्फ ठुलो समुहलाई जोडन सकिरहेका छैनौ ।

अब उनीहरुलाई जोडन् कसरी सकिन्छ त ?

सबैभन्दा पहिला त बिद्यार्थी संगठन र पार्टीहरुले यो गर्नु पर्छ भन्ने महशुस गर्नु पऱ्यो। त्यो समुहमा जानै पर्छ भनेर तयार हुनु पऱ्यो। अहिले सम्म धेरै ढीलो भईसक्दा पनि त्यो समुह आईदियोस भन्ने छ तर आओस भन्ने कामना मात्र गरेर हुदैन । प्रयत्न गर्ने, योजना बनाउने र कार्यन्वयनमा जाने काम खरिएको छैन, यो दुर्भाग्य पुर्ण कुरा छ। पार्टी बाहीरका आन्दोलनरत संस्थाहरुले पनि यो समुह आएको छैन र उनीहरुलाई ल्याउनपर्छ भनेर ध्यान दिन आवश्यक छ। अर्को

प्रयत्न गर्ने, योजना बनाउने र कार्यन्वयनमा जाने काम खरिएको छैन, यो दुर्भाग्य पुर्ण कुरा छ ??

कुरा, यो समुहको आफ्नै सोंच छ, आफ्नै भाषा र परिवेश छ, आफ्नै बुर्छाई छ, हाम्रा संगठनको कार्यका भने विल्कुलै भिन्न छ, जसले उनीहरुलाई छुदै, छुदैन । उनीहरुलाई बुर्छर जोड्ने खालको कार्यक्रम जब सम्म बनाउदैनौ तव सम्म यो समुह आउदैन । उनीहरुलाई आन्दोलनमा जोड्न सकिन्न । हामीले बोल्ने राजनैतिक शब्दावली अग्रगामी कदम, प्रतिगमन जस ता भाषा उनीहरुले बुरुदैनन, उनीहरुलाई त हामीले के गुमायौ भन्ने कुरा बुछाउनु पर्छ। मुलकुरा चाही यो "फ्रिड्म स्ट्रगल" हो, हामी हिजो स्वतन्त्र थिएनौ र अहिले फेरी छैनौ, आन्दोलन सफल भयो भने "फ्रि सीटीजन" बन्छौ भन्ने मर्मलाई पुऱ्याउन सक्नुपर्छ । उनीहरु वीचमा संवाद नै छैन, निजी विद्यालय, कलेजमा हाम्रो संगठन नै छैन । रत्नपार्क, वानेश्वरमा गर्ने हाम्रा कार्यक्रम सम्म उनीहरु आई नै प्रदैनन । हाम्रो वीचमा भेट नै भएको छैन त एक रातमा चटक नै हुन्छ र उनीहरु सडकमा आईपुग्छन भन्ने कामना गर्नु ब्यथे हुन्छ । उनीहरुको कुरा सुन्नु पर्छ र हाम्रो कुरा ब्रुाउन्पर्छ ।

अहिले भईरहेको आन्दोलन पनि युवाहरूले नै टिकाई रहेकाछन, अरु यो निस्त्रिय समुहलाई सन्तिय पार्ने हो भने कस्तो गती लिन्छ ?

त्यती खेर आन्दोलनले निर्णायक रुप लिन्छ । अहिले पनि आन्दोलन यहासम्म

पुगेको पार्टी भीत्र क्रियशील युवाहरुको उत्साह र उर्जाले नै हो । जुन संख्या सानो छ तर यतीकै उत्साह र उर्जा बोकेका ठुलो संख्यामा युवाहरु एकै पटक आन्दोलनमा सहभागी भए भने आन्दोलन छिटो सफल पनि हुन्छ र कही गएर कसैले कुनै सम्ञ्शैतामा आन्दोलन टुङ् गाउन पनि सक्दैन। कसरी यो समुहलाई आन्दोलनमा सरिक गराउने भनेर अहिले हामी पार्टी भीत्र र बाहीर रहेका युवाहरु कसरी ठोस कार्यक्रम लिएर जान सकिन्छ भनेर छलफल पनि गर्दैछौ । जुन दिन यी युवाहरुमा यो आन्दोलन हाम्रो हो र यसबाट हाम्रा अधिकारहरु स्थापीत हुन्छ भनेर लाग्नैपर्छ भनेर तात्छन त्यो दिन नै आन्दोलनका लागी निर्णायक क्षण हुने छ ।

आफु संगठनको नेतृत्वमा हुदा चाही तपाईले उनीहरुलाई ल्याउन के गर्नु भयो नि ? यो समुहका केही युवा त लागी नै रहेका छन नि ?

यो एकल प्रयासबाट सम्भव हुने कुरा हैन । मैले व्याक्तिगत रुपमा गएर साथीहरु मारु राखेको कुराले समग्रमा त्यती अर्थ राख्दैन । केही युवाहरुले आफ्नो ठाँउमा बसेर काम गरिनै पनि रहेकाछन । सराहनाले अमेरिकामा रहेर पनि समुदाय डट ओआरजी (samudaya.org) मार्फत नेपाली युवाहरुलाई आफ्नो अधिकार प्रति सचेत बनाउने काम गरिहेकी छिन । अरुले पनि केही गरिरहेकाछन तर उनीहरु र हामी एकै भएर जब काम गर्न थाल्छौ त्यो वेला युवाहरु आउछन । अहिलेको प्रयास सराहना जस्ता युवाहरु जो कुनै पार्टीको निती मनपराएर लागेक हैनन र विद्यार्थी संगठनमा पनि छैनन उनीहरुलाई जोड्नुपर्छ । दुवैको योगदानलाई जोडेर यो समुहमा छिर्न सकिन्छ ।

यसका लागी संगठनले नै निती र कार्यक्रम ल्याउन जरुरी भैसकेन र?

एकदमै भईसक्यो। पहिले त उनीहरुका वीचमा पुग्नुपर्छ भन्ने महशुस हुनुपऱ्यो । हामी तीन वर्ष देखी विद्यार्थी आन्दोलनमा छौ तर क्नै पनि विद्यार्थी संगठनले उनीहरुका वीचमा जाने भनेर एक पटक पनि कोशीस गरेका छैनौ। जस्तो हामीले निजी विद्यालय, कलेजको श्लक र अनियमीतता नियन्त्रण गर्न आन्दोलन गऱ्यौ तर बाहीरबाट गएको अरु नै कुनै समुह जस्तो भयौ । निजी बिद्यालयको शुलक निर्धारण गराउन पनि हामीले उनीहरुलाई समेटेनौ, उनीहरुलाई हाम्रो शक्ती मात्र देखाउ खोज्यौ । हामीले उनीहरुमै चेतना जगाएर आफुनो अधिकार माग्न अघि सारेका भए हामी सफल हुन्थ्यौ त्यसमा हामी च्केका छौ । त्यसैले उनीहरुकै अधिकारका कुरा गर्दा पनि विद्यालय बन्द गराई दिए भनेर ति विद्यार्थीनै हामी प्रति रुष्ट हुन पुगे।

अहिले भईरहेको आन्दोलनको युवा सन्नियतालाई चाही के भन्नुहुन्छ ?

राजनीतीक संगठनमा लागेका युवाहरुले जोखीम उठाउन नचाहने र सक्रिय नहुने हो भने आन्दोलन यहा सम्म नै पुग्दैन थियो । कुनै पनि पार्टी भित्रका युवाहरु के हुरामा सचेत छन भने बरु आन्दोलन १० वर्ष जाओस्, ज्यान गुमाउन परोस तर सम्ञैतामा टुङ्गाउन हुन्न, ठोस परिवर्तन ल्याउनै पर्छ। विचार प्रष्ट छ र पार्टीले नेताले दिएको अर्डरलाई नमान्ने मात्र हैन पार्टीलाई यो स्थानमा पुऱ्याउनुपर्छ र यो कुरामा पाटीले गल्ती गऱ्यो भनेर प्रश्न उठाउने क्षमता पनि युवाहरुले राखेकाछन । अहिलेको समग्र आन्दोलनको केन्द्र विन्दु नै युवाहरु हुन् । यती हुदाहुदै पनि त्यती थोरै युवाहरुले सक्दैनन । यही गतिमा अघि बढाउन त सक्छन तर आन्दोलनलार्य निर्णायक बनाउन युवाहरुको जमात बढ्नैपर्छ। अहिले देशभर २०/३० हजार युवा क्रियशीलछन यो संख्या २/३ लाखमा पुग्नैपछे । र पुऱ्याउन उपायहरु खोज्नैपर्छ, नया कार्यक्रमहरु बनाउनै पर्छ ।

पार्टी र नेताहरुले आन्दोलनमा युवा, विद्यार्थीहरुको संलग्नतालाई कसरी हेरेको पाउन्भएको छ ?

उनीहरु पुर्ण रुपमा युवा, विद्यार्थीहरुको सहभागीतामा निर्भरछन तर यती हुदा हुदै पनि यिनीहरु आदेश पालना गर्ने ठाँउमा

मात्रे बस्न र आन्दोलनका समग्र सन्दर्भमा निर्णायक नबनुन भन्ने सोचाई छ त्यो पनि थप युवा उर्जाको वाधक हो । जस्तो राजनैतिक वृत्त भन्दा बाहिर रहेका युवाहरुले पार्टी भीत्र हाम्रो भुमिकालाई हेरिरहेको हुन्छ । पार्टी नेतृत्वले हामी प्रति गर्ने जुन आग्रहपुर्ण ब्यावहार छ त्यसले उनहिरुको उत्साहलाई मार्छ। पार्टी भीत्र क्रियशील युवाहरुको अवस्था त यस्तो छ भने हामी सहभागी भएर के हुन्छ ? भन्ने मात्र हैन आन्दोलनको भविष्य माथी पनि प्रश्न उठछ । पार्टी भीत्र क्रियशील जती छौ, हाम्रो भविष्य शुनिश्चीत छ र पाटीको ब्यावहार राम्रो छ, कुरा सुनेकाछन, उत्साहित बनाएको छ भन्ने बाहिर सुनियो भने पो अरु युवा पनि आउन उत्साहीत हुन्छन र हाम्रो महत्व उनीहरु माञ्च बढ्छ। हामीलाई पार्टी भित्रबाट बेला बेला निरुत्साहीत गरिन्छ, आग्रहपुर्ण ब्यावहार गरिन्छ, विचलित बनाउने कोशीस गरिन्छ त्यसले उनीहरुको उत्साह मार्छ, आशंका जन्माउछ। तयारहुदै गरेको आन्दोलनकारी मानसीकता पनि विचलित हुन्छ।

भनेपछी आन्दोलनमा सक्रिय युवाहरुले पार्टीहरुबाट प्रोत्साहन पाएका छैनन ?

नेपाली कांग्रेस मात्र हैन समग्र पार्टीकै अवस्था यो छ । पार्टीका स्थापीत नेतृत्व छ जसले विगतको दशकमा पार्टी हाँक्यो । ०४६ त्यस अधिका आन्दोलनमा जो सहभागी थिए उनीहरुले युवा विद्यार्थीलाई नियन्त्रणमा राख्नु पर्छ, प्रयोग चाही गर्नुपर्छ तर पुर्ण रुपमा यो भन्दा बढी ब्याक्तित्व विकास हुनुहुन्न भन्ने खालको बुर्छाईले पनि अफ्ठयारो बनाएको छ । हाम्रो प्रयोग चाही गर्न चाहन्छ तर हामीलाई उत्साही गर्ने र पार्टी भित्र हाम्रो अवस्था अनुकुल बनाईदिने कुरामा चाही नेतृत्व उदार छैन ।

यसले यो लोकतान्त्रिक आन्दोलनलाई कतिको असर पुऱ्याउछ ?

पार्टी नेतृत्वको यस्तो ब्यावहारले आन्दोलन प्रति उत्साहित बन्दै आएको समुहलाई निरुत्साहित गर्नेकाम गर्छ । यसले हामी आफै अन्यौलमा पर्छौ भने अन्य युवालाई कसरी आन्दोलनमा ल्याउन ? आन्दोलनलाई निर्णायक बनाउनलाई वाधा पुग्छ । यसको असर धेरै ठ्लो पर्छ ।

०३६/०४६ को जस्तो आन्दोलन अहिले हुन के पुगेको छैन ?

अपुग कुराहरु त धेरै नै छन तर यही सन्दर्भमा पनि हामी अत्यन्तै थोरै संख्यामा रहेका युवा विद्यार्थीहरु नै आन्दोलनको केन्द्रविन्दुमा छौ । हाम्रो संख्या र काम गर्ने वृत्त फराकिलो हुनुपर्छ, जमात बढनु पर्छ यो पुगेको छैन । संगठनमा आवद्ध नभएका र निस्किय रहेका ठुलो जमातलाई सक्रिय बनाउनुपर्छ । त्यहा हामी पुगेकै छैनौ । तर ०३६ र ०४६ को आन्दोलनले जुन परिवर्तन लिएर आयो त्यो भन्दा ठुलो परिवर्तनको लागी यो आन्दोलन तयार हुदैछ । तर कहिले सम्म हामीले खोजेको

कुरा प्राप्ती हुने ? भन्ने छ । आन्दोलनको गती नबढेमा बिचमै तुहिन सक्छ, अबको आन्दोलन पुरै परिवर्तनको लागी हुनुपर्छ । त्यसका लागी युवा विद्यार्थीको जमात बढाउनुपर्छ । युवाहरु पहिलेकै जस् तो सक्रियछन तर विश्वविद्यालयमा रहेका जनसंख्याको ४ प्रतिशत विद्यार्थीमा त्यसको ४ प्रतिशत मात्र यसरी क्रियशील छौ ८६ प्रतिशतको ठुलो जमात त निस्क्रिय नै छ नि । हामीले उनीहरुलाई आन्दोलनमा तानेकै छैनौ त कसरी निर्णायक हुन्छौ ? आन्दोलनको भविष्य यही ८४ प्रतिशत विद्यार्थी संग जोडिएको छ ।

प्रसंग मोडौ, प्रचण्डको अन्तवार्ता आइसकेपछी अब आन्दोलनको रुप कर तो होला ?

एउटा अन्तवार्ताबाटै समग्र निश्कर्ष निकाल्न हुन्न । तर अब माओवादीले अबको राजनीतिमा आफुलाई कसरी प्रस्तुत गर्न खोजीरहेको छ भन्ने संकेत गर्छ। पार्टी संगको समरूदारीलाई अगाडी बढाउने र विस्तारै सहकार्यमा ढाल्ने कुरामा सहयोग गरेको छ तर अन्तवार्तामा ब्याक्त गरिएका कुरा ब्यावहारमा पनि टिकाउन सकिएमा पार्टी माओवादी एकता थप मजबुत बन्दै जान्छ ।

राजा सहमतीमा नआए प्रचण्डले पार्टीसंग संयुक्त मोर्चा बनाएर संयुक्त सेनाका साथ लड्ने कुरा गरेकाछन नि ?

हामी पुर्णरुपमा अहिंशात्मक आन्दोलनमा विश्वास गछौँ ।हाम्रो परिचय नै त्यही हो । त्यसकारणले सेना बनाएर अहिलेको सत्तालाई परास्त गर्न सकिनछ भन्ने हामीलाई लाग्दो हो त पहिल्ये देखी सेना निर्माण गरिसकेका हुन्थ्यौ । ०१७ साल पछि कांग्रेसले पनि एक पटक प्रयोग गरिसकेको हो। नेपालको सन्दर्भमा अहिंशात्मक आन्दोलनले मात्र सहि अर्थमा विजय प्राप्त गर्न सकिन्छ भन्ने हाम्रो बर्छाई हो। त्यसैले आन्दोलन जति अघि बने पनि हिंशाको बाटोमा हिड्दैन, शसस्त्र रुपमा अघि बढदैन अहिंशात्मक आन्दोलन गरेरै यो सत्तालाई परास्त गर्ने हाम्रो लक्ष्य हो ।

तपाईलाई गणतन्त्रवादीको आरोप पनि लागेको छ, प्रचण्डले नेपालमा ४ वर्ष भित्र गणतन्त्र आउछ भनेकाछन नि ?

यो आरोपलाई म स्विकार्छ, म राजनैतिक रुपमा एकदम नै प्रष्ट छु । मुलुकको राजनैतिक संघर्षको लक्ष्य नै गणतन्त्र हुनुपर्छ। राजतन्त्र र राजसंस्थाको क्नै ऐतिहाकसीक योगदान पनि छैन र नेपालको यो दुरावस्थाको जिम्मेवार पनि राजतन्त्र नै हो र नया नेपालको कल्पना गर्दा राजतन्त्र रहित नेपालको कल्पना गर्नुपर्छ। म यसमा प्रष्ट छु। तर हामी पहिले देखी नै के मा प्रष्ट छौ भने गणतन्त्रमा राजाको शासन रहन्न तर राजा नरहे पनि त्यहा जनताको सर्वोच्चता रहनुपर्छ कुनै पार्टी र नेता विशेषको सर्वोच्चता रहनुपर्छ। त्यसैले जुन ढंगले प्रचण्ड सहित माओवादी हिजो आफुले उठाएको जनवादी गणतन्त्रको मुद्धाबाट विस्तारै लोकतान्त्रिक गणतन्त्र मात्र निकासको उपाय हो भन्ने ठाँउ सम्म आईपुगेका छन् । त्यस कुरालाई त हामी खुल्ला हृदयले स्वागत गछौ । माओवादी र दलहरुको मीलन

बिन्दुनै त्यही हुनुपर्छ ।अब हाम्रो साछा उदेश्य गणतन्त्र हैन लोकतान्त्रिक गणतन्त्र हो र यस वीचमा धेरै ठुलो भिन्नता छ ।हामी राजनैतिक पद्धतीको मात्र कुरा गरिहेका छैनौ कि जनताको सर्वोच्चता सहितको, र जनता मात्र सर्वोच्च रहने एउटा शासन पद्धतीको कुरा गरिहेका छौ । त्यस कारण ४ वर्ष हैन हामीत १ वर्ष भित्रै ल्याउनुपर्छ भन्ने पक्षमा छौ । माओवादी आफुलाई तयार गरेर आउछन भने हामी तयार नै छौ मील्न त्यसैले नै यो समछदारी भएको हो ।

दल र माओवादी वीचको वादक अहिलेलाई हतियार नै हो त?

एक हद सम्म त्यही नै हो। हामी पुरन् पर्ने ठाँउ कहाँ हो भन्ने कुरामा धेरै प्रष्ट हुदै गएका छौ तर जाने कसरी भन्ने कुरामा धेरै ठुलो अलमल छ । कुन बाटो जाने र कसरी भनेको ठाँउमा पुग्ने भन्नेमा मतभेद छु । हामी अहिंशात्मक बाटोमा बिश्वस्त छौ, माओवादीहरु शसस्त्र मात्र द्धन्द्वबाट सत्तालाई परास्त गर्न सकिन्छ भन्ने आफ्नो बिश्वसमा अडिग छन । हामी उनीहरु फेरीन्पर्छ भन्नेमा छौ।

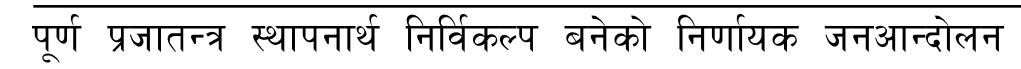
एक अर्काको अडान कायम रहे कसरी मिल्छ नि ?

एउटै मात्र उपाय के हो भने पार्टीहरुको यस्तै मौशमी आन्दोलन मात्र रहे, रत्नपार्क र बानेश्वरमा ४/४ हजार मात्र उतार्ने अवस्था रहे सम्म दश वर्षदेखी हिंशात्मक आन्दोलन गरिहेका माओवादीहरु हामीले कामना, अनुरोध गरेर मात्र आउदैनन । अहिंशात्मक आन्दोल उर्लीयो, लाखौ जनता सडकमा आए, 0४६ सालको जस्तै जन लहर उर्लीयो भने प्रचण्डहरु आफै शान्तिपुर्ण आन्दोलनमा आउन बाध्य हुन्छन । त्यसकारण हामी बलियो बन्नुपर्छ, उनीहरु आफै आउने वातावरण तयार गर्नुपर्छ ।

U.S. IMMIGRATION, DEPORTATION & NY CIVIL MATTERS

1220 BROADWAY-SUITE#801(bet. 30th & 31st St.,) NY, NY 10001 TEL: (646) 214-0106, FAX: (646) 214-0203, E-MAIL: binodatlaw@gmail.com

Dilli Raj Paudel

सार्वभौमसत्ता, संवैधानिक सर्वोच्चता र कानुनीराजको अवधारणाले वर्तमान विश्व राजनीतिक रङ्गमञ्चमा विशेष स्थान राख्दछ । बदलिंदो वर्तमान विश्व र ाजर्नीतेक परिवेश बमोजिम हरेक राष्ट्रले आफुनो आन्तरिक राजनीतिक अवस्थालाई स्दृण बनाई एक सबल राष्ट्रको रुपमा आफ्नो परिचय कायम गर्दे विश्व जनमत प्राप्त गर्नका निम्ति पनि राष्ट्रका आधार भूत संरचनाहरु जनता, भूमी र सरकारका अतिरिक्त राष्ट्रका मेरुदण्ड जनताका मौलिक हकहरुको स्निश्चितता एवं जनउत्तरदायी प्रजातान्त्रिक शासन व्यवस्थाको निर्माण गरी प्रजातान्त्रिक मूल्य र मान्यता एवं कानूनीराजको अवधारणालाई सुदृढीकरण गर्न् उत्तिकै आवश्यकता पर्दछ ।

मूलत: विसौं शताव्दी र त्यसको उत्तरार्द्धमा विश्वमै आएको प्रजातान्त्रिकर णको लहरले सिङ्गो विश्वकै राजनैतिक मानचित्रमा आमुल परिवर्तन ल्याएको छ । निरंकुशताको अन्तय र जनताका हक र अधिकारहरुको प्रत्याभूति गर्ने यो विचारधारा आज पनि व्यापक भइसकेको छ । फलतः संसारका कैयौं निरंक्श शासकहरु यस विचारधाराबाट पराजीत भई इतिहासका पानाहरुमा सीमित हुन प्गेका छन्। त्यसैगरी संसदीय प्रजातान्त्रिक परिपाटीलाई पटक्के विश्वास नगर्ने कट्टर साम्यवादी शक्तिहरुसमेत आफ्नो राजनैत दर्शनमा समयसापेक्ष परिवर्तन, परिमार्जन र सरलीकरण गर्दै प्रजातान्त्रिक प्रक्रियाद्वारा आफ्ना राजनैतिक मूल्य र मान्यता अधि बढाउन तैयार भएको वर्तमान विश्व राजनैतिक धरातलीय यथार्थलाई आत्मसात गर्दा के बुफिन्छ भने प्रजातन्त्र विनाको क्नैपनि राजनैतिक कार्य विपरित दिशामा घुमेको घडीको सुईजस्तै हो। जुन वर्तमान विश्वव्यापिकर णको दुनियाँमा राजनीतिको दन्त्यकथा भन्दा बढी केही होइन।

जहाँसम्म नेपालको वर्तमान लोकतान्त्रिक आन्दोलनको सवाल छ, उक्त आन्दोलन पनि विश्व प्रजातान्त्रिक लहर को उपज नै हो । अर्थात् बहुलवादको समर्थन गर्दे निरंकुशताको अन्त्यका लागि भइरहेको अन्तिम र निर्णायक आन्दोलन हो। शाश्त्रीय मान्यता अनुरुप राजनीतिमा निरंकुशतन्त्र र प्रजातन्त्र एक आपसमा विपरित मान्यता मात्र होइनन कि एकको अन्त्यसँगै अर्को मान्यताले स्थान ओगट्ने वैकल्पिक विचारधारा समेत हुनु । ०४६ को जनआन्दोलनले म्ल्कमा प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना गरी सक्रिय राजतन्त्रलाई संवैधानिक दायराभित्र सीमावद्ध गरेपछि स वभाविक रुपमा निरंक्शतन्त्रको स्थानमा प्रजातान्त्रिक शासन व्यवस्था स्थापना हन पुग्यो । पुरानो राजनैतिक संयन्त्रको अन्त्य र नयाँ राजनैतिक प्रणालीको अभ्यासको संत्रमणकालिन समयमा स्वभावतः राजनैतिक अन्यौल देखिए तापनि नेपाली राजनीतिमा देखिएको संवैधानिक सर्वोच्चता र नेपाली जनताको सार्वभौमिक सम्पन्नताले नेपाल र नेपाली राजनीतिलाई विश्व राजनीतिक रंगमञ्चमा प्रजातान्त्रिक ऐक्यवद्धता प्रकट गर्ने ऐतिहासिक अवसर प्रदान गऱ्यो।

यद्यपि नयाँ प्रजातान्त्रिक राजनीतिक व्यवस्थाको प्रारम्भ र प्रवाहसँगै नेपाली राजनीतिक आकाशमा व्यापक चुनौतिहरु पनि देखा नपरेका होइनन् । मूलतः राज्य संरचना र राजनैतिक प्रणालीको वीचमा समन्वय हुन नसक्नु प्रजातान्त्रिक शासनकालको ठूलो चुनौतिको विषय रह्यो। दशकौं पुरानो निर्दलीय शासनकालमा तयार पारिएको राज्य संरचनाअन्तर्गत बढी रक्तपात र हिंसाले स्थान पाएपछि उक्त कदमको राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रबाट समेत स्वभाविक रुपमा विरोधका स्वरहरु चर्कन थाले । कठोर दमन र व्यापक धरपकडसहितको शाही कदमका बाबजुद मुलुकको राजनीतिले एउटा स्पष्ट राजनीतिक निकास खोजिरहेको सन्दर्भमा माओवादी र संसदीय राजनीतिक शक्तिवीच वृहद राष्ट्रिय हितको निम्ति आपसी वार्ता र सहमति मात्रै मुलुकको राजनीतिक संकटको निकास हो भन्ने यथार्थतालाई मनन् गर्दे निरंक्श राजतन्त्रको अन्त्य र नेपाली जनताको सार्वभौमिकता र संवैधानिक सर्वोच्चताको रक्षार्थ पूर्ण प्रजातन्त्रको स थापना गर्न भएको ऐतिहासिक सहमतिलाई राजनैतिक पर्यवेक्षकहरु नेपाली राजनीतिको

नैतिकताको अनिकाल परेको शाही सर कारसँग संवाद गरी सहमति खोज्नु भनेको हाललाई बलीको बोकाले बगरेसँग विन्ती बिसाउनुभन्दा बढी केही पनि होइन 🕽

प्रजातान्त्रिक शासन प्रणालीको अभ्यास गरिन् आफैमा अन्तरविरोधपूर्ण थियो जसले गर्दा संसदीय संरचनाको सारतत्व राज्य सञ्चालनमा समानपातिक जनप्रतिनिधित्व हुन सकेन बरु उच्च राजनैतिक संस्कार को अभावमा वृहत्तर प्रजातानित्रक मूल्य र मान्यताका लागि अत्यावश्यक विवेकपूर्ण समाज र सामाजिक परिवर्तन हुन सकेन । सामाजिक परिवर्तन विनाको राजनैतिक परिवर्तन सिंगो प्रजातान्त्रिक शासन प्रणालीको अग्रगामी पथमा अपाङ्गप्राय: हुन पुगेपछि प्रजातान्त्रिक संस्कारको स्थान प्रातनवादी संस्कारले लिन प्ग्यो। संक्चित राजनैतिक संस्कारकै कारणले राजनीतिक दलहरुले राष्ट्रिय हित को सवालमा समेत दलगत मान्यताभन्दा माथि उठेर राष्ट्रिय सहमतिको वातावरण माब बनाउन नसकेको मात्र होइन कि राजनैतिक दलहरुबीचमा राजनैतिक प्रतिस्पर्धा स्वच्छ समेत नभई राजनैतिक अस्तित्वको सवालमा अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा समेत हन प्ग्यो। अर्थात् राजनैतिक प्रणालीलाई भन्दा प्रक्रियालाई जोड दिइरहेका राजनीतिक दलहरुबीचमा प्रमख प्रतिद्वन्दीलाई हेर्ने दष्टिकोणमा देखिएको अस्पष्टताले गर्दा संसदीय र ाजनीतिमा स्वतःस्फुर्त राजनैतिक विद्रोह देखापऱ्यो ।

यसरी संसदीय राजनीतिमा देखिएको राजनैतिक अन्यौलताको उचित मौका छोपी संवैधानिक खास्टो ओढी मौकाको प्रतीक्षामा रहेको निरंकुश रातजतन्त्रले पुनः नेपाली राजनीतमा निरंकुशताका नंग्राहरु फिजाउन पुग्यो । फुटाऊ र शासन गर भन्ने निरंकुताको विशेषता अनुरुप राज्यद्वारा समय समयमा स्वेच्छाले सरकार गठन गर्ने र विघटन गर्ने काम भए तापनि कथित माओवादी समस्या समाधान, आम निर्वाचन र शान्ति स्थापनाको बहानामा चालिएको शाही कदमपश्चात म्ल्कमा अरु कोशेढ्ंगा। सम्भन्छन् । उक्त सहमतिले नेपाली राजनीतिक आकाशमा मडारिएको हत्या र हिंसाको कालो वादललाई हटाएको मात्र होइन, सिंगो नेपाली राजनीतिलाई प्रजातान्त्रिक र निरंकुश दुई शक्ति-धुवमा गरी राजनैतिक दिशावोध विभाजित समेत गरिदिएको छ । त्यतिमात्र होइन, उक्त सहमतिपश्चात मूलत: माओवादी ड्ंगा बनाई राजनैतिक समस्यालाई वैतरणी तर्न खोजेको शाही सरकारको त्रुप पूर्णरुपले प्रत्युत्पादक बन्न पुगेको छ । सहमतिपश्चातको नयाँ राजनैतिक रौनकतासँगै राजनैतिक दलहरुको समर्थनमा उलिएको मानवसागरले के कुराको संकेत गर्दछ भने अफ पनि नेपाली जनता आफ् नो आफ्नो सार्वभौमिकता र संवैधानिक सर्वोच्चताको निम्ति वलिवेदीमा होमिन तैयार मात्र छैनन् कि नेपाली राजनीतिमा देखिएका अवसरवादिता र निरंक्शतालाई जनअदालतको कठघरामा उभ्याई नयाँ लोकतान्त्रिक संस्कृतिको उजागर गर्न समेत उत्तिकै सजग देखिन्छन् । तसर्थ मुलुकलाई राजनैतिक संत्रमणको संगीन मोडबाट लोकतान्त्रिक राजनैतिक दिशाको अग्रगति प्रदान गर्न सम्पूर्ण राजनैतिक दल र तिनीहरुका नेता एवं कार्यकर्ताहरु, सचेत नागरिक समाज र पेशागत संघ-संगठनहरु समेतले ज्यादै संयम र विवेकका साथ निरंकश शाही सरकारका हरेक कियांकलापलाई वैचारिक एवं तार्किक ढंगले प्रतिरोध गर्दै पूर्ण प्रजातन्त्रको स थापनार्थ जनआन्दोलनको विशेष तैयारीको निम्ति लागिपर्न् नागरिक जिम्मेवारी र सामाजिक कर्तव्य समेत बनेको छ ।

यसैपनि नैतिक रुपले राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रबाट समेत आलोचित भइसकेको वर्तमान स्वघोषित सरकार राजनैतिक रुपले समेत नाड्निइसकेको छ । व्यापक राष्ट्रिय सम्पतिको दुरुपयोग गरी सम्पन्न कथित स्थानीय निर्वाचनमा मुस्किलले २० प्रतिशत मतदान हुनुले पनि के स्पष्ट गर्दछ भने वर्तमान सर कारको कुनै जनाधार नै छैन र सर कार केवल बन्दुकको नालबाट मात्र सञ्चालित छ । ८० प्रतिशत नेपाल र नेपाली जनताले एकैचोटि एउटै स्वरमा जनआन्दोलनको शंखनाद गरेको खण्डमा काठमाडौं उपत्यकामा सीमित वर्तमान सर कारको आयुका दिनहरु औलामा गन्न सकिन्छ । त्यसैगरी शाही कदमको लगत्तै आफ्ना भजनमण्डलीहरुको एक भुण्डलाई भ्रष्टाचार निवारणको बहानामा कथित शाही आयोगको नामबाट राजनीतिक प्रतिशोध लिने राजनैतिक अपरिपक्वतालाई भर्खरै मात्र सम्मानित सर्वोच्च अदालतले गैरकानुनी भनी गरेको फैसलाबाट के प्रमाणित भएको छ भने वर्तमान सरकार वैचारिक, नैतिक, राजनीतिक र कानूनी तवरले समेत औचित्यहीन भइसकेको छ । यद्यपि यसरी हरेक दृष्टिकोणबाट औचित्यहीन भइसकेको बन्दुके सरकार हत्या र हिंसाको माध्यमबाट नेपाली जनताले आफनो हक र अधिकार प्राप्तिका लागि गरेको शान्तिपूर्ण आन्दोलनमाथि समेत भौतिक कारबाही आक्रमण गदे आन्दोलनलाई भडुकाउने र म्ल्कलाई प्न: युद्धभूमिमा परिणत गर्ने दुष्प्रयास गरिरहेको छ ।

स्मरण रहोस्, प्रजातन्त्र भनेको संवाद र सहमतिको सार रुप हो अनि विश्वास र नैतिकता त्यसका पुरक पक्ष हुन् तर विश्वासको खडेरी र नैतिकताको अनिकाल परेको शाही सरकारसँग संवाद गरी सहमति खोज्न् भनेको हाललाई बलीको बोकाले बगरेसँग विन्ती बिसाउन्भन्दा बढी केही पनि होइन। तसर्थ पूर्ण प्रजातन्त्र स्थापनाको लागि संयुक्त जनआन्दोलन अवश्यम्भावी छ । सवाल के मात्रे हो भने परिस्थितिको वाध्यतासँगै आएको यस निर्विकल्प कार्यलाई निर्णायक चाहिं बनाउनैपर्छ। सोका लागि आन्दोलनका सम्पूर्ण उपायहरुको यथोचित प्रयोग गर्न पटक्कै बिर्सनु हुदैन । नेपाली भूमी मात्र होइन, लोकतन्त्र स्थापनाको लागि भइरहेको यस आन्दोलनको समर्थन र निरंकुशतालाई दवाव दिनको लागि यस आन्दोलनलाई आवश्यकता अन्सार न्यूयोर्क र जेनेभासम्म पनि पुऱ्याउन पछि पर्नु हुदैन । यस महान कार्यका लागि प्रजातन्त्रप्रेमी सम्पूर्ण नेपालीहरु जो देश र विदेशका जुनस्कै स्थानमा किन नरहन् आ-आफ्नो स्थानबाट राष्ट्र निर्माणको यस वलिदानीपूर्ण यज्ञमा सहयोग र समर्थनका लागि दुई थुड़ा फूल चढाउनु मानवीय धर्म समेत हो। अहिलेलाई के मात्रै आशा गरौं भने जनआन्दोलनको यसै प्रचण्ड ज्वाललो नेपाली राजनीतिको निरंकुश कालरात्रीलाई सदाको निम्ति अन्तय गराउने छ र नेपाली जनताले राष्ट्रिय सार्वभौमिकता र संवैधानिक सर्वोच्चताको विजयोत्सवमा चन्द्र-सर्य अंकित रक्तिम भण्डा फहराउँदै नव-नेपालको निर्माणमा अघि बढ्नेछन्।

10

Dr. Pradeep Bhattarai

नेकपा (माओवादी) ले यही चैत्र १ गतेदेखि एक महिनासम्मका लागि घोषणा गरेका नाकावन्दीको दिन गन्ती शरु भइरहेकै बेला भारतको राजधानी दिल्लीमा सात राजनीतिक दल र माओवादी नेतृत्वको दोस्रो चरणको वार्ता :श্रु भएको छ। वार्तामा सात दलका तर्फबाट नेकपा (एमाले) का अर्धभूमिगत नेताद्वय वामदेव गौतम र भलनाथ खनाल, नेपाली कांग्रेसका प्रवक्ता कृष्ण सिटौला, संयुक्त जनमोर्चा नेपालका अध्यक्ष अमिक शेरचन र नेकपा (एकता केन्द्र) का सह-महामन्त्री सहभागी भएको बताइएको छ भने नेकपा (माओवादी) का तर्फबाट पार्टी सुप्रिमो प्रचण्ड, शीर्ष नेताद्वय डा. बाब्राम भट्टराई र कृष्ण बहाद्र महरा सहभागी भइरहेको बताइन्छ । नेपाल प्रहरीको कडा सुरक्षाका बाबजुद पनि स्थलमार्ग हुदै नेपाली नेताहरु दिल्ली पुगेका हुन् । शाही सरकारका गहमन्त्री कमल थापाले आन्दोलनरत सात राजनीतिक दल एवं माओवादीका शीर्ष नेताहरु दिल्ली प्गेकोमा नेपाल तथा भारतीय सीमा सुरक्षाप्रति असन्तष्टि व्यक्त गरेका छन ।

यता नेपाल नरेश ज्ञानेन्द्र भने कडा सैनिक घेरामाफ जोमसोम र पोखरामा निर्माण गरिएका सवारी शिविर हरुमा काठमाडौबाट नेपालका चर्चित कलाकारहरु सैनिक हेलिकप्टरमा ओसारेर रसरंगमा व्यस्त भइरहेका छन्। मंगलबार साँफ जोमसोममा रसरंगमा रंगिएका राजा बुधबार पोखरामा त्यस्तै रसरंगमा सामेल भई विहीबार मन्त्रिपरिषद् बैठकको अध्यक्षता गर्न काठमाडौं आई पुनः उत्तै फर्कने कार्यक्रम रहेको छ । राजाको यस व्यवहारलाई रोम दनदनी जलिरहेको बेला राजा निरो बाँसुरी बजाइरहेको बुचर्चित ऐतिहासिक सन्दर्भसँग जोडेर हेर्न थालिएको छ ।

यसैवीच अमेरिकाका प्रमुख सहायक विदेशमन्त्री डोनाल्ड क्याम्प नयाँदिल्ली हुदै नेपालको संक्षिप्त भ्रमणमा काठमाडौं ओर्लेकै दिन बुधबार पोखरा पुगी नेपाल नरेश ज्ञानेन्द्रसँग डेढघण्टा दर्शनभेट पाई सोही दिन साँभ काठमाडौं फर्केका छन्। देश अत्यन्त नाजुक मोडमा पुगेको बेला अमेरिकी सरकारका महत्वपूर्ण व्यक्तिको यस भ्रमणलाई नेपालमा गम्भीरतापूवृक हेरिएको छ।

आन्दोलनरत् सात राजनीतिक दल र माओवादीहरुवीच एक किसिमको सहमति भई निर्णायक आन्दोलन अगाडि बढाउन लागेको यति बेला अमेरिकी सरकारका प्रमुख सहायक विदेशमन्त्रीको यो भ्रमण केही दिन पहिले नेपालस्थित अमेरिकी राजदूत जेम्स एफ.मोरियार्टीको बहुचर्चित मन्तव्यको अघिल्लो कडीका रुपमा हेरिएको छ । माओवादीलाई एकल्याउने नाममा राजदूत मोरियार्टीले दलहरुलाई राजासँग सहकार्य गर्न आग्रह गरी सआन्दोलनरत् दलहरु तथा माओवादीबीचको १२ ब्दे समभदारीको विपक्षमा आफुलाई उभ्याएका थिए। राजदुत मोरियार्टीको यस देष्टिकोणलाई आन्दोलनरत् सात राजनीतिक दलहरुले सकरात्मक संकेतका रुपमा लिएका थिएनन् भने दरवारिया भारदारहरुले अमेरिका अभै पनि राजाको पक्षमा रहेको व्याख्या गरेका थिए। स्वतन्त्र राजनीतिक विश्लेषकहरुले अमेरिकाको यस दोहोरो चरित्रले नेपालमा लोकतान्त्रिक आन्दोलन कमजोर हने निष्कर्ष निकाल्दै त्यसो नगर्न अमेरिकालाई आग्रह गरेका थिए भने अमेरिकी लबीका विश्लेषकहरुले भने र ाजदूत मोरियार्टीले अमेरिकी दुष्टिकोणलाई प्रस्तुत गरेको सफाई दिएका थिए।

अमेरिकी राजदूत मोरयार्टीकै भनाईमा उहाँको रणनीतिक वक्तव्य आउनु, अमेरि काका लागि नेपालका प्रिय राजनेता शेर बहादुर देउवाको दल-माओवादी १२ बुँदे सहमतिमा फरक मत आउनु र त्यसको लगत्तै भारतको भ्रमणमा रहेका अमेरिकी राष्ट्रपति जर्ज डब्लु बुसले राजा-दलबीच वार्तालाई नै जोड दिनु अनि अहिले अमेरिकी प्रमुख सहायक विदेशमन्त्रीको भ्रमण हुनु र पोखरामै पुगेर राजाको दर्शनभेट गर्नुलाई कागताली मात्रै भन्न नमिल्ने स्थिति छ । नेपालको राजनीतिमा अत्यन्त प्रभाव पार्ने खालका यी अमेरिकी गतिविधिहरुको प्रभाव छिट्टै देखिने अनुमान नेपालमा गरिदै छ ।

एकाथरि राजनीतिक पर्यवेक्षकहरु अमेर काको सल्लाहमा अब राजाले मन्त्रिपरि षद्को अध्यक्षता छोडेर कसैलाई चुनावी प्रधानमन्त्री बनाउने र संसदीय चुनावको घोषणा गर्ने अन्मान गराउँदैछन् भने अर्काथरि पर्यवेक्षकहरु सात राजनीतिक दलहरुलाई माओवादी सहकार्यबाट बाहिर राख्न अमेरिकाले भित्री बाटो प्रयोग गरी राजा र दलबीच वार्ता गराउने र कांग्रेसलाई एक बनाई नेकपा (एमाले) सहितका अन्य पार्टीलाई किनारा लगाउने रणनीति अपनाइरहेको बताउँछन् । यही दाउपेचको आधारमा शेरबहादुर देउवा कोलम्विया युनिभर्सिटीको निम्तो मगाएर अमेरिकी सल्लाहका लागि चैतको दोस्रो साता अमेरिका जाने चाँजो मिलाइरहेको पनि बताउँछन ।

अमेरिकाको पछिल्लो चलखेललाई हेर्दा नेपालको राजनीतिक समस्याको समाधान अब कमश: अमेरिकी धुरी तर्फ धकेलिइर हेको तथ्यलाई भने सबैले स्वीकार गरेका छन् । अमेरिका जुनसुकै मूल्यमा पनि सके सात राजनीतिक दल नसकेपनि दुई कांग्रेसलाई फर्काएर राजासँग बार्ता गराउने पक्षमा हात धोएर लागेको देखिन्छ । त्यसका लागि उपयुक्त बाटोको खोजी गरी सेफ ल्याण्डिङ्ग गराउन अमेरि का राजा ज्ञानेन्द्रसँग सौदावाजी गरिहेको अनुमान नेपाली राजनीतिका पण्डितहरु गरिरहेका छन् । तर, नेपालको नागरिक समाज र युरोपियन लवी लोकतानित्रक गणतन्त्रको बाटोमा अडिग साथ लागेको हँदा दबै कांग्रेसहरु त्यति सजिलै फर्कने आत्माघाती राजाको कित्तामा निर्णय नगरिनहाल्लान् कि, अधिकांश राजनीतक विश्लेषकहरु यसरी सोच्ने गर्छन्। तर, कांग्रेसले त्यसरी सोचेन र अमेरिकी सल्लाह अन्सार फेरि पनि राजाको निम्तामा अडियो भने त्यो कांग्रेसका लागि त विनाश हुन्छ नै नेपाल र नेपालीका लागि समेत त्यो दुर्भाग्यपूर्ण निर्णय हुन गई म्ल्क थप हिंसाको चपेटामा जाने निश्चित छ।

यसरी अमेरिकी कार्डले नेपाली राजनीतिलाई अस्थीर बनाइरहेके बेला दिल्लीमा भइरहेको सिात दल तथा माओवादी वार्तामा यसपटक शाही कांग्रेस प्रजातात्रिक कांग्रेसको भनेर चिनिने प्रतिनिधित्व नहुनुलाई पनि अर्थपूर्ण रुपमा हेरिउको छ , त्यसो त नेपालल सद् भावना पार्टी (आनन्दीदेवी), नेपाल मजदर

किसान पार्टी, बाममोर्चाको समेत वार्ताृमा सहभागिता रहेको छैन । पछिल्लो अनुमान अनुसार सात दलले माओवादीलाई बन्द तथा नाकावन्दी फिर्ता गरी एकतर्फिरुपमा भए पनि युद्धविराम गर्न आग्रह गर्नेछन् भने माओवादीले सहकार्य गर्दै निर्णायक आन्दोलन गर्न प्रस्ताव गर्नेछ । दुबै पक्ष आ-आफ्नो अडानमा रहेर र केही दिन यता बाक्लो किसिमले भइरहेको अमेरिकी चलखेलको प्रभाव त्यहाँ देखियो भने सात दल र माओवादीबीचको सम्भौता टुट्न पनि सक्छ ।

नेपाली राजनीतिका तीन प्रमुख खेलाडीहरु राजा, दल र माओवादीबीच भइरहेको धुवकिरणको खेलमा अमेरिका पनि चौथो खेलाडीका रुपमा प्रवेश गरि सकेको अहिलेको अवस्थामा आउँदो एक महिना नेपाली राजनीतिका लागि अत्यन्तै कष्टपूर्ण दिनहरु सावित हुने निश्चितप्राय: छ ।

Economy

- मृगौलिया ४ का हर्क बहादुर तामाडलाई बिगाहाको ३० मन ठेक्का जग्गा धनीलाई बुफाएर यसपाली भात खानै नपुग्ने भएको छ ।
- लखनपुर ४, भापाका होम बहादुर नेपालको अढाई बिगाहा जग्गामा यसपाली १० प्रतिशत पनि धान फलेन, गत वर्ष प्रति बिगाहा ३० मनको दरले धान फले पनि यसपाली उब्जनी दश मन पनि छैन ।
- काला बञ्जार, बनिगाम ६, मोरङका बशुलाल चौधरीले अर्काको दुई बिगाहा जग्गा ठेक्का लिएर कमाउदै आएकोमा यसपाली ठेक्का बुफाउनै मुश्किल पच्यो।

₹

यसो त कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले गत पुस मै सार्वजनिक गरेको आँकडा अनुसार आ.व.२०६० ४४.४६ लाख टन। आ.व.२०६१ ४२.८० लाख टन र आ.व.२०६२ ४२.८ लाख टन मात्र धान उब्जनी भएको छ।

मनसुनी वर्षाको न्यूनताले गर्दा यो वर्ष धानको उत्पादन ८१ हजार मेट्रिक टन (१.८८ प्रतिशत) कम भएको छ । हाल प्रचलित बजारमूल्य (प्रति क्विन्टल रु.१०३० मा रु.८३ करोड ४३ हजार मूल्य बराबरको उत्पादन घटेको छ । दुई वर्षअघिको तुलनामा यस वर्षको धान उत्पादन ४.४ प्रतिशतले कम हो ।

यो वर्ष समयमै पानी नपरेर खडेरी लाग्नाले धान उब्जनी आधा घटेपछी पुर्वी तराईका किसानहरुको ओठ मुख सुक्न थालेको छ । घरमा खानै नपुग्ने धान उब्जनी भएपछी किसानहरु बजार सम्म धान बेच्न पुगेका छैनन, बिक्री गर्न पुऱ्याईएको धानको मुल्य पनि गत वर्ष भन्दा ३० प्रतिशतले बढेको छ। मीलहरुले प्रयाप्त धान संकलन गर्न नसकेपछी अब चामलको मुल्य समेत बढने भएको छ्।

यसपटक बाँकेलगायतका तराईका केही जिल्ला र पहाडमा धानको उत्पादन केही बढे पनि पूवी र मध्य तराई खडेरीको चपेटामा परेका कारण राष्ट्रिय उत्पादन घट्न पुगेको हो । उत्पादन घटेकाले पूर्वी तराईमा मोटा धान गत वर्षभन्दा प्रति क्विन्टल रु.१४० बढी दरमा बिक्री हुन थालेको छ । यता भाउ बढेपछि भारतीय धान पनि भित्रिन शुरु भएको छ । नेपाल चामल, तेल, दाल मिल्स एशोसिएशनका उपाध्यक्ष गंगा विशन राठी विराटनगर-जोगवनी नाकाबाट मात्र भन्सार तिरेर दैनिक १०/१४ ट्रक धान चामल भित्रिर हेकाले स्थानीय धानको भाउ सोचेजति बढ्न नसकेको बताउछन् । अहिले भार तको बिहार, बङ्गालमा मोटा धान (सोना मन्सुली) भारु ४०० देखि ४४० प्रति क्विण्टल रहेको र नेपालमा प्रति क्विण्टल रु.१०३० देखि रु.१०६० रहेकोले पनि भार तबाट धान भित्रिएको उनी बताउँछन ।

धान उत्पादनमा आएको यो गिरावटले किसान देखी, साना ठुला धान ब्यापारी, मील संञ्चालकहरु मात्र हैन सर्वसाधारण जनता समेत प्रभावित भएकाछन । बीस वर्ष देखी मोरडको पथरी बजारमा मील संञ्चालन गर्दै आएका जय भवानी राईस मीलका शिवरतन राठी पहिले भन्दा १० प्रतिशत मात्र धान संकलन भईरहेको बताउछन । भन्छन-"किसानलाई खानै नपुग्ने धान फलेको छ धेरे फलेकाले पनि अभ मुल्य बढेपछी बेचुला भनेर राखेकाछन ।" भापा र मोरडका बिभीन्न क्षेत्रबाट धान संकलन गर्ने राठी यस पटक यहीको उतपादनले नपुग्ने भएकाले ठुलो परिमाणमा चामल, धान भारतबाट आयत हुने बताउछन ।

भापाको दमक स्थित मेची राईस मील र नुतन राईस मीलका कर्मचारी नारायण भट्टराई यसपाली धान उत्पादनमा आएको कमीले उपोक्तालाई सिधा असर पने बताउछन । भन्छन-"हामी कहाँ उत्पादन हुने चामल ७५ प्रतिशत पहाडी क्षेत्रमा खपत हुने भएकाले पहाडका गरिब जनता भुन मारमा पनेभएकाछन ।" हिमाल ब्राण्डको चामल उत्पादन गर्दे आएका यी दुई मीलमा यो अवधीमा संकलन हुनुपर्ने हजार टन धानमा आधा पनि संकलन हुन सकेको छैन । मीलमा धानको गुणस्तर हेर्ने प्राविधीक हरिलाल चौधरी आएका धानको पनि गुणस् तर नै नभएको बताउछन । भन्छन-"दश किलो धान निफन्दा २ किलो भुस आउछ त्यसमा आधा कुहिएको, मक्किएको धान ॲउकाछन ।" एक क्विण्टलमा २० किलो कम धान मीलमा आईरहेको बताउदै खेतमा प्रयाप्त पानी नप्गेर धानको गुणस्तर यसपाली घटेको उनी बताउछन ।

उत्पादन घटेकोले गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष धानको मुल्यमा समेत बृद्धि भएको छ । मोरङको पथरीमा र दमक बजारमा कान्छी मन्सुली (आसामी) धानको एक हजार ७० रुपैया र मन्सुली १२ सय ६० रुपैया प्रति क्विण्टल रहेको छ । गत वर्ष कान्छी मन्सुली (आसामी) धानको मुल्य ७ सय देखी ७ सय ४० रुपैया र मन्सुली धानको ५ सय देखी एक हजार ४० सम्म प्रति क्विण्टल रहेको मेची राईस मीलका नारायण भट्टराई बताउछन । यही धान बिराटनगर, धरान जस्ता सहरहरुमा पुग्दा प्रति क्विण्टल मुल्यमा २० देखी ४० रुपैया सम्म बढ्ने गरेको छ। बिष्णु राईस मीलि धरानका संञ्चालक जीत बहादुर श्रेष्ठ गत वर्ष ८ सय रुपैया क्विण्टल परेको कान्छी मन्सुली (आसामी) धान अहिले ११ सय पुगिसकेको र ८ सय रुपैया प्रति क्विण्टल परेको मन्सुलीको मुल्य प्रति क्विण्टल भण्डै १३ सय पुग्न लागेको बताउछन । भन्छन-"चामलको मुल्यमा अब निकै बृद्धि हुन्छ । कान्छी चामल प्रति क्विण्टल १६ सय रुपैया र मन्सुली १८ सय रुपैया भई सकेको छ । धानको यही महङ्गी हो भने आउदो वर्षमा कान्छी मन्सुलीको चामल प्रति क्विण्टल दुई हजार सम्म र मन्सुली चामल २४ सय पुग्छ ।"

उत्पादन घट्यों, भाउ बढयों मोरङ, अमरदह ४, केचनाका कृषक त्लसीराम न्यौपाने धानलाई प्रयाप्त पानी नपुगेका कारण उब्जनी घटेको बताउछन। भन्छन- "असार-साउन देखी नै खडेरी लाग्यो। भदौ दशै छेकमा अलिकती पानी परेकोले मात्र केही मात्र भए पनि धान फल्यो।" गत साल भन्दा क्विण्टलमा दुई तीन सय नै महङगो भाउ पाए पनि धान नै नफलेका कारण बेच्न नपाएको उनी बताउछन । भन्छन-"पोहोर खान राखेर पनि ८० मन धान बेचेको थिए। भापाका कोहबाराका किसान बुद्धि प्रसाद रिजालको ५ बिगाहा जग्गाको उब्जनी मध्ये यसपाली बेच्नलाई ४४ मन जती मात्र पुग्ने भएको छ । लखनपुर २, मंगलबारेका नवराज खरेलको एक बिगाहा खेतमा गत वर्ष ४० मन धान फलेको थियो यसपाली ३० मन मात्र भएको छ। भन्छन- "मेरो त धन्न ३० मन भयो छिमेकका अरुको त बिगाहाको २० मन

Economy

मात्र फलेको छ । समयले नै यसपाली किसानहरुलाई ठगेको छ।"

बनीगाम ५, की गोमा घिमीरेले पोहारे आफनो एक बिगाहामा ४४ मन धान फलेपछी १४ मन बिक्री गरेकी थिईन यसपाली उनकोमा ३० मन जती मात्र धान फल्यो । घरको गर्जो टार्न काँटामा २५ किलो धान बेच्न आईपुगेकी घिमीरे भन्छिन-"अहिले सबै धान बेच्यो भने पछी चामल के ले किनेर खाने ?" एघार वर्ष अघि देखी काँटा संञ्चालन गर्दै आउका लालबाब् यसपाली जस्तो कम उत्पादन कहिल्यै नभएको बताउछन । ८० जती किसानलाई ४/५ हजारको दरले मल किन्न ऋण समेत दिएका उनी त्यो रुपैया बराबरको पनि धान नआउने हो की भनेर चिन्तीत छन। भन्छन-"धानै आउला जस्तो छैन, यसपाली म चाही मज्जाले ड्बिसके।" दाहोरो धान खेती गर्दा पनि खेती एक बिगाहा २ कठुठा जग्गामा ४६ मन मात्र धान फलेपछी हरैचाका राजेन्द्र खावासले धान खेती छाडेर उख् खेती गर्ने सुर कसेका छन । भन्छन-"पोहोर एकै खेतीमा ७७ मन धान पलाएर २२ मन बेचेको थिए यसपाली खानै नपुग्ने भएको छ । "

धरान १४, बाँभगराका नेत्र लिम्बुले मुगौलीया, मोरङमा यसपाली रहेको आफुनो द्ई बिगाहा जग्गा ठेक्कामा दिए वापतको प्रति बिगाहा ३० मनको दरले ६० मन धान लिए तर उनको जग्गा कमाउने हर्कमान तामाङले खान पग्ने धान फले पनि नफले पनि दिनुपर्ने बताए। भने - "मैले पाउने दुई बिगाहाको ६० मन धान लिए, यसपाली धानै फलेन भनेर कहाँ हुन्छ र।" हर्कमान बनीगाँउ जस्तो ६का बशलाल चौधरी, नयाँ बजारका रमेश स्वेदी, कोहबारा, भापाका सहबीर नेम्बाङ, अमर दह, मोरङका लेक बहाद्र सुब्बा लगायतका धेरैलाई जग्गाधनीलाई ठेक्का तिर्ने धौ धौ परेको छ ।

मेहनतको फल

लखनपुर ४, भापाका होम बहादुर नेपालको अढाई बिगाहा जग्गामा यसपाली १० प्रतिशत पनि धान फलेन, गत वर्ष प्रति बिगाहा ३० मनको दरले धान फले पनि यसपाली उब्जनी दश मन पनि छैन। तर उनकै छिमेकी तेजप्रकाश सापकोटा र उनका छोरा टंक प्रसाद सापकोटा अरुको हेरी आफनोमा गत वर्षकै तलनामा बढी उब्जनी भएकोमा दंगछन । सापकोटाको तीन बिगाहा खेतमा गतवर्ष ३० मनको दरले धान फलेको थियो यसपाली प्रति बिगाहा ४४ मन धान उब्जनी भउको छ । छोरा टंक प्रसाद (२१) खडेरीको समयमा लगातार पम्प बाट पानी हाल्नुका साथै पैनिमा पानीको जोहो गर्ने देखी यरिया मल हालेर राम्रो रेख देख गरेको बताउछन। बाब तेजप्रकाश सापकोटा (६२) आफुनो खेतमा बढी उब्जनी हुनुमा ठुलो

धान पनि जोहो गर्न पाएनन । स्थलगत रिपोर्टिङका ऋममा राजमार्गबाट भण्डै १५ किमी दक्षिणको हरैचा बजार पुग्दा हर्कममान जग्गाधनी लिम्ब्को भागको धान गोरुगाढामा हालेर काँटा तिर लैजादै थिए। भन्छन-"यसपाली घरमा भात खान पनि पुग्दैन, जग्गाधनीको ठेक्का बुभाउदै ठिक्क भयो।" काँटामा धान बेच्न ठिक्क परेका नेत्र लिम्बुले आफुले ठेक्का दिएकाले

मेहनत र खर्च समेत परेको बताउछन । भन्छन-"ट्क्टरले तीन चास र गोरुले एक चास जोतियो, गोवर मल हालीयो, मकैको ढोड जलाएर माटो मलीलो बनाईयो अनि रोपाई पछि १४ दिन सम्म पम्पबाट पानी लगाईयो । १४ हजार जति त खर्च नै गरियो मेहनत धेरै परे पनि उब्जनी अरुको हेरी दोब्बर नै छ।"

Bahrain's strong ever-growing economy creates several job opportunities for Nepalis

Nepali workers travel to the Gulf

Kashish Das Shrestha

Remittencefromhundredsofthousands of Nepalis working in the Gulf region is one of the key contributors to keeping Nepal's struggling economy afloat.

In the Gulf region, where more than 400,000 Nepalis work daily, a Nepali earns an average of Rs. 1,20,000 per year (\$1,690). Through the years, these workers have become one of the biggest contributors to Nepal's economy. The trend generally shows that most of them use their first year's earning to pay back the loans they take to come and work in the Gulf region. Then, in the second year, they send home their earnings. In 1997, the value of remittances from Gulf countries was estimated at Rs.1.5 billion (approx.\$25 million). According to Non resident Nepalis Gulf Society,

by 2005 the amount had leaped to a staggering average of Rs. 48 Billion per year (approx. \$676 million) in remittences from Nepalis working the Gulf region alone. It is estimated that the total value of remittences from Nepalis working abroad, the Gulf region and other parts of the world, is as high as Rs. 100 billion (approx. \$1.5 billion).

By early 2000s, the profile of Nepalis working in the Gulf had started to grow. Although it remained predominantly basic laborers, young educated Nepalis also found jobs there as qualified professionals.

In this photo feature, we capture several groups of Nepalis traveling to the Gulf for work with representatives of their respective manpower agencies. The age group ranged from adolescents to middle aged men.

Nepalis can be found working in the old city of Manama, Bahrain

Economy

By 6:30 AM, Nepali migrant workers queue up at the Gulf Air counters at Tribhuvan International Airport, Nepal; and later to board the plane.

Nepali migrant workers peak curiously out the windows of the airplane in flight; eager to leave the plane once it's landed.

Society

Sexual Revolution: Kathmandu's Metis

« Continued from page 1

Kashish Das Shrestha

from Italian meals to Mexican grills, are closed. But in Tridevimargh the street vendors are busy selling instant noodles, eggs and tea to groups of everyone from lower working class men to bankers who have just come out drunk from dance restaurants to youngsters sporting the latest Hip-Hop fashion wear, all of them looking for a place to eat something quick and cheap at this time of the night.

A woman wearing make up on face, almost Geisha like in quantity but gaudy in style, giggles and teases a taxi driver below the popular upscale hipcoffee house Himalayan Java. Another wearing a short hot pink skirt and an even shorter tank top that boasts her flat abdomen walks by, turning the heads of most men on the street. Not so far away, one dressed in a blue Kurta bargains with a curious middle aged man who seems a bit drunk. It doesn't take too long to realise that the street is crowded with members of Nepal's cross dressing homosexual community- the "metis."

Standing up; the Blue Diamond Society:

It was after Blue Diamond Society was formed in 2001 that metis became more visible on the streets of Kathmandu, particularly after sunset. And news related to this minority group became more visible in the media. Police brutality against members of this community made it to news headline more frequently, and eventually a meeting between police authorities and metis in 2003 led to the Inspector General of Police issuing a letter showing concern at the level of violence against the minority group. Violence against metis at the hands of police officers, however, continued. In 2004, during a legal case regarding homosexual activities in Nepal, it was declared through the Supreme Court that "there is no legal provision to ban or punish homosexual activity," in Nepal.

Dancing on the streets:

In the late 90s through early 2000s, areas like Ratna Park and Kantipath were regular hotspots for prostitution. Metis too had started offering sexual services for a fee. For much of 2003 and 2004, metis hung around in the shadows of the over-head bridge near Rani Pokhari and Woodland hotel in Jamal and quieter alleys of the adjacent neighborhood Jyatha. They entertained clients in Club Dynasty and fooled around with curious and lonely police officers and taxi drivers in the darker corners of the streets. But when a police van rolled by, they ran away uncomfortably in their high heels and tight mini skirts and dresses. During the day, many of them worked in sexual health awareness campaigns through BDS.

Queens of the night:

It has almost been a year now that most of the metis that were out and about in Jamal have moved a few blocks up to Tridevimargh. "The police gave us too much trouble there [Jamal]," says Rani. A regular at this night scene, she is tall by Nepali standards, bold and loud and talks with a slight accent. Her traditionally large gold necklace competes with the foundation make up on her face for attention. "I am actually from Sikkim but i have been dancing in India since I was 14," she adds. "There, all this is very normal you know."

Her friend Gauri [psydonym] is

thinner and more quiet, laughing softly at some of the things Rani says and does. Originally from the eastern region of Sunsari, she has known Rani for many years now.

Within minutes Bimala [psydonym] comes to see what is going on and decides to stay and listen to the conversation. She is much shorter and quiet.

"Everyone needs to have sex," Rani declares. "So we have sex and let others enjoy it too but for a price."

Earlier in the evening a drunk middle aged man had approached Rani and offered to take her to Nagarkot, a near by hill top famous for watching the sunrise. " I'll never go with the likes of you," Rani responded with a foul expression. "Do you even have any money? Okay, give me 5 lakhs and I'll go with you," she had demanded mockingly.

"Hey, you think I don't have money? Here, take, i'll give you 1 lakh right now," the man had said fingering through his wallet and growing aggressive.

"I don't need money from the likes of you, do you know who I am?" Rani had replied aggressively. Gauri had stepped in between to calm them both. She had gently asked the man to leave

Society

while promptly snapping at Rani to simmer down. A younger man had then come rushing towards the scene and said "sir, let's go," before ushering the drunk man into a car across the street.

"Oh, this is normal for us," Rani explains smiling. "Sometimes we get worse, these drunk idiots who don't know what they're doing. And the junkies. I just can't stand them," she grumbles, restlessly looking around.

A Man's world:

No body is keeping count, but if anyone had, then the number of men who have had sexual experiences with a meti in the last few years in Kathmandu would amount to a staggering figure by now. "Married, working, fathers, rich, poor, they all come," Rani explains. "They are not gays you know, but they want to try it," she continues. "But sometimes they are gays but haven't told their families or are already married and have become fathers."

One only has to spend 5 minutes sipping tea by the road here to see how it all goes down. Metis get picked up in everything from luxury sedans and jeeps to motorcycles and taxis by single passengers to groups of men. They also get teased and harassed by men walking on streets or sometimes cocky guys driving by in a car who pretend to want to pick them up. In one part of the dark street lit mostly by headlights of cars and motorbikes, a meti will be bargaining with a client, and another dancing with a man in an alley while a few grumble about something or the other. A bunch of them will just sit by the road and watch people go by while many will tease back guys and flirt with taxi drivers on night shifts.

Rani and her friends later reveal that a vast majority of their clients are police officers and soldiers. "They are the ones who use us the most and they are ones who harass us the most also," she complains. "But in Thamel, the police haven't harassed us as much." Still, when a police van drives by, everyone instinctively gets a bit panicky.

Working class and the job hazard:

"Like you are a journalist, we are this," Rani says. Like most members of BDS, she and her friends too work to raise awareness about sexual health during the day, but at night they are full time prostitutes. "We need love and we need money, everyone does. But we are also under a lot of risk," Rani tells us.

On many occasions, metis have been "hired" by fake clients who take them to isolated parts of the city and rob or rape them, or do both. "We don't usually take groups because its not safe. But if its someone we think is nice, then we take them to our room and show them good hospitality," Rani explains. "And we always take the money before we perform any sexual acts. Or else they might leave without giving us money." Rani and her friends usually charge Rs.1000 [approx. \$ 14 per night] but as Rani says, "if they give us Rs.1500, then we could spend Rs.500 or more in just pampering them with food and drinks. We never ask them to leave, they are welcome to stay the whole night and go to work from our room if they wish to."

The woman within:

Rani didn't just wake up one day and thought it would be real pretty to dress up as a woman for the rest of her life. Nor did any of her friends. But all of them did, from a very young age, feel an attraction towards men and eventually realised that they are more comfortable dressing up, walking, talking like women.

Like a teenage girl talking confessing about her first high school boyfriend, the women talk about their lifestyle and how thier parents found out about it. "People in my village didn't know for a long time, but they do know now," Gauri tell us with a sense of childish embarrassment because it took such a long time to declare this to her family and friends even though she is a full grown adult. "My parents didn't know about me till last week but my brother had come to Kathmandu and he found photos of me and took it home and showed my parents," Bimala declares, laughingly nervously. "So now they know and that's a relief though."

Sexual revolution:

At no time in Nepal's history have men had homosexual experiences in the large scale as they do today, or have in the last three years in Kathmandu. The fact that metis are regularly picked up every night is a clear indication of the fact. Though homosexuality is not new in Nepal the level of openness about it in our society and culture today is unforeseen. Many are disgusted by it, others find it no more different than a circus. Some complain that it shouldn't be happening in public. And some complain about their "fishing" policy, a policy that basically conspires to lure men into their community. Others think its just plain wrong while the rest are indefferent. At a time when most fundamental rights of expression have been banned by the government, it is ironic that one about sexuality is growing from a predominantly lower class group. Homosexuality is natural and how one choses to dress up is their personal choice. Because its unmonitored prostitution, generally there would be huge health risk factors

invovled. But metis are well aware of sexual health and practice only safe sex. So there really is no "bottom line" on this phenomenon. One has to realise and remember that this is not the final stage of meti or homosexual culture in Nepal and nor is it the first. It is, if anything, an undeclared and a-political social revolution that in its own way seeks equal rights and end to discrimination in a country now struggling to fighting for democracy.

The difference; meti and gay:

Homosexuality has never been so visible in Kathmandu, and its ripples have helped many come out of the closet in other parts of the country as well. But so far, it is the metis who have been the most visible and not the gay men. The difference is simple; all metis are gays, but all gays are not meti. While being a meti means having homosexual orientation and a woman's appearance, being a gay would only imply to one's homosexual orientation. Another key difference is that the metis publicly declare they like to "fish," i.e lure straight men. The gay community is not known for this. While neither are openly accepted by the society, metis seem to be predominantly of lower social and economical class and outside of Kathmandu, they are seen in towns like Butwal and Dharan. The gay men of Kathmandu's elite and upper class demography refrain from cross dressing, at least in public. Most gay men still marry women out of social pressure, or fail to identify themselves as being gay for a long time because the idea that being gay is normal is never

discussed or is frowned upon when talked about. And because for many in Kathmandu the metis on the streets are their first experience of being in the presence of homosexuals, they might mistake being gay with being a meti. In a society where talking about sexual health is still a taboo even in middle and upper class families in Kathmandu, the idea of discussing the difference between a meti and a gay is, at the very least, distant.

Homosexuality and the pop culture:

So far, homosexuality and the metis in particular have remained nothing more than news items and features in the mainstream Nepali media. There is no denying that these news reports have helped people at least acknowledge of this minority group but unlike neighboring India, the subject has also never been featured or perhaps never even addressed in popular culture. This is probably so because no body quite knows how to present the subject, for example, in a feature film. It was a breakthrough in 2005 when a music video for the rock song "Hidney Manchey Ladcha," by the band Shadows featured a meti as one of the protagonists. The character lip synched on the chorus line 'hidney manchey ladcha" while cornered against a wall. The video was directed by Pooja Gurung and the song was about how those who attempt to walk will not succeed before falling a few times. The song gained popularity and the video received regular airplay on music shows in Nepal's TV channels.

¹⁶ Society

बिदेशको कमाई स्वदेशमा; बन्दुक पछी ब्यावसाय

Anushil Shrestha

दुई वर्ष अघि मात्र ब्रिटिश सेनाबाट रिटायर भएका फापा दमकका टिकाराम पिठाकोटे मगरले तुरुन्तै इराक, ब्रुनाई जान पाउने अवसर त्यागे । उन्नाइस वर्ष बिदेशी सेनामा रहेर फर्के पछी अरु साथीहरु जस्तै फेरी बिदेश तिरै जान उनलाई मन लागेन । आफ्नै देशमा केही गर्नु पर्छ भनेर टिकारामले ब्यावसाय तर्फ हात हाले । बिगत अठार महिना देखी उनी दमकमा सगरमाथा आयल सेण्टर नामक पेट्रोल पम्प चलाई रहेका छन् ।

दमक-१०मा पुर्व पश्चिम राजमार्गमा नै रहेको सगरमाथा आयल सेण्टरमा टिकाराम बिहान ४ बजे नै श्रीमती जनीमायाका साथ भेटिन्छन। बिहान उनी आफै तेलको पाईप समाएर सवारी साधनमा तेल भर्छन । भन्छन-"श्रीमती बिल काटछीन म तेल भर्छु । मेरा साथीभाईहरु यस्तो काम गरेको देखेर हाँस्छन तर काम गर्न लाज मान्नु हुदैन ।" दुई छोरा छोरीका बाबु ४० वर्षिय टिकारामले बिदेशमा कमाएको ४० लाख जती रुपैया पेट्रोल पम्पमा खर्च गरेका छन । लामो समय सम्म ब्यावसाय टिकोस् र पछी छोरा नाती लाई पनि होस् भनेर आफुले अलग्गै ब्यावसाय गरेको उनी बताउछन। बिटीश आर्मीमा छदा टिकाराम लामो समय समम

परिवारलाई छाडेर बिदेशमा बसेकाले बाकी समय नेपालमै बिताउने सोंच बनाएर फेरी बिदेशीने बिचारै त्यागेको बताउछन। भन्छन-"आउने बित्तिकै ब्यावसायमा लागे, इराक, ब्रुनाई जाने अवसर प्रशस्तै छन तर म जादीन , बिदेशमा ४० हजार कमाउनु र यहा ४ हजार कमाउनु उस् तै हो। यहा कसैको करकाप, दवाब छैन बिदेशमा भन्दा म अहिले खुशी छु किनकी म यहा परिवार संग बस्न पाउछु।" आफै खटेर काम गर्ने र तेलमा मिसावट नहुने भएका कारण पनि आफ्नो पम्पको ब्यापार बढेको उनले बताए।

टिकाराम मात्र हैन अहिले बिदेशमा बन्द्क समाएका धेरै हातहरु स्वेदशमा ब्यापार ब्यावसाय तर्फ बढेका छन । भ्तप्र्व सैनिकहरु आफुनो रिटायर जिवन बिदेशको कमाई बियर-रक्सी खाएर. मोज गरेर उडाउछन भन्ने आम धार णा गलत सावित हुन थालेको छ । अहिले धेरै भुतपुर्व सैनिकहरुले ब्यापार ब्यावसायमा लगानी गरेर सफल भईरहेको पाईन्छन । काठमाण्डौ, पोखरा, धरान, बुटबल, दमक, बिर्तामोड जस्ता ठाउका धेरै भुतपुर्व सैनिकहरु ब्यापार ब्यावसायमा अगाडी छन । पुर्वाञ्चलका केही भुतपुर्व सैनिकहरुले गरेको ब्यापार-ब्यावसायले उनीहरु पनि अरु सरह सक्षम छन भन्ने देखाउछ । टिकाराम पिठाकोटे मगर जस्ता भर्खर रिटायर भएका भुप सैनिकहरुमा आफ्नै देशमा केही गरौ भन्ने भावना जागृत हुन थालेको भर्खर मात्र भएपनि केही भुपुहरुले पहिले देखी नै पुर्वी क्षेत्रमा ब्यापार ब्यावसायमा हात हालेका छन ।

धरानका भ्तप्र्व सैनिकद्धय बौद्धमान लिम्ब् र सन्तोष थलङले पनि त्यसै बस्न नहुने रहेछ भनेर गोरखा एल्मुनियम फेब्रिकेट्स खोले पछी दुवै ब्यस्त भएका छन । घर निर्माण गर्दा चाहिने भुयाल, ढोका र फिनिसिङको काम गर्ने लिम्ब् र थलङले अन्य ६ जनालाई रोजगार दिई रहेका छन । ६ लाख बाट सरु गरेको उनीहरुको ब्यावसायमा अहिले १४ लाख बराबरको मासिक कारोबार हुन्छ । ४२ वर्षिय लिम्बु गोरखा भुतपुर्व सैनिक संघ सुनसरीका उपाध्यक्ष पनि हुन । ब्रिटिश सेनाबाट रिटायर भएपछी बीचमा केही नगरेको तर बेलायत सरकारले गाोर्खालीहर माथी गरेको भेदभाव बिरुद्धको आन्दोलनमा सरिक हुदै आएको उनी बताउछन । ४३ वर्षिय थलङ बिदेशमा रहदा अल्मुनियमको भ्याल ढोका देखेको र घरहरुमा यसको प्रयोग भएमा बन जंगल समेत जोगिने ठानेर यस्तो ब्यावसाय गरेको बताउछन । बौद्धमान भन्छन-"हाम्रा बाब् बाजे लाहर जान्थे र हामी पनि गयौ तर हाम्रा छोरा नाती सबै लाहुर जादैनन उनीहरुका लागी बाटो देखाउन पनि हामीले ब्यावसाय गरेका हौ ।"

भुतपुर्व ब्रिटीश सैनिक बुद्धि बहादुर

राई (बीबी) ले १५ वर्ष अघि रिटायर हुना साथ दमक बजारमा ब्यापारिक भवन बी.बी कम्प्लेक्स बनाए । हङकङ, बुनाई, सिंगापुरमा देखेको सपिङ कम्प्लेक्सलाई आफुनै ठाउमा समेत स्थापित गराउने उनको ब्यापारिक सोंच अहिले सफल भएको छ । बजारमै रहेको बीबी कम्प्लेक्समा र होटल, डिपार्टमेण्टल स्टोर, कलर ल्याब, फोटो स्ट्डियो , स्टेशनरी, सप्लायर्सका १७ वटा पसल रहेका छन् । ०४५ र ०४८ गरी दुई चरणमा ब्यापारिक भवन निर्माण गरेका राईले ४१ लाख रुपैया लगानी गरेका छन । भन्छन-"बिदेशमा बन्द्क बोकेर पैसा त कमाईयो त्यसलाई कसरी सदुपयोग गर्ने भनेर म सोचिरहन्थे।" ब्रिटिश सेनामा रिटायर हुने बेलामा दिईने एक महिने रि सेटलमेण्ट कोर्सबाट ब्यावसाय कसरी गर्ने भनेर सिकेका बीबी राईले होटल ब्यावसाय सम्बन्धी तालीम पनि लिए अहिले उनी सफल ब्यावसायीको रुपमा चिनिन्छन ।

गोरखा भुतपुर्व सैनिक संघका पूर्वाञ्चल क्षेत्रिय अध्यक्ष समेत रहेका राई अधिकांश भुपु सैनिकहरु बिदेशबाट आउने घर बनाउने, खाने पैसा सकाउने अनि फेरी बिदेश तिरै लाग्ने गरेको बताउछन । भन्छन-"त्यतीका पैसाले यही धेरै गर्ने ठाँउ छ तर ब्यापार ब्यावसायमा हात हाल्न धेरै डराउछन कतीलाई आईडिया नै हुदैन त्यसैले भएका रुपैया सदुपयोग भएका छैनन।" राईका अन्सार भूप सैनिकका पैसा सदुपयोग गर्न भापा माईवारी रहेका भुपुहरु मिलेर गोर्खा सोसाईटी कम्पनी बनाएर ८/८ करोडको सपिङ कम्प्लेक्स बनाउने योजना सहीत तीन वर्ष अघि तथ्याङ्क संकलन गरि एको थियो । भन्छन-"एकजना बाट एक देखी पाच लाख सम्म संकलन गर्ने त्यो ब्यापारिक योजना त्यसै रह्यो अहिले डेढ करोडको कम्प्लेक्स बनाउने योजनामा जुटेका छौ यसमा १ सय ३१ जना भुपु पुगी सकेकका छौ। ४८ वर्षिय राईको होटल र बीबी कम्प्लेक्स बाहेक दमककै किरात डिपार्टमेण्टल स्टोर र इलामको माङमालुङ चिया बगानमा पनि लगानी रहेको छ । उनका छोरा दिवशले पनि काठमाण्डौमा कम्प्युटरको बिजनेश सुरु गरेको र छोरी रेन्का भारतमा पढ्दै गरेको उनले बताए । ब्रिटिश सेनामा रहदा क्याप्टेन बीबी राईको अहिले मासीक पेन्सन मात्र ३२ हजार नेपाली रुपैया हुन्छ उनको ब्यापारीक आम्दानी त्यो भन्दा बढी छ । राई पैसा कमाउन भन्दा पनि समाजमा भुपु सैनिकहरुले पनि अरु सरह ब्यापार ब्यावसाय गर्न सक्छन भनेर देखाउन आफ् लागी परेको बताउछन।

दमक १२ मा बिगत १० वर्ष देखी हिमाली हार्डवेयर खोलेर ब्यापार गरिरहेका ६२ वर्षिय रत्न बहादुर थेवे बिदेश मै तीन दशक बिताएपछी आफ्नै देशमा केही गरौ भनेर पसल खोलेको बताउछन। थेवे ब्रिटिश सेना बाट रिटायर भएपछी पनि उनी १० वर्ष ब्रुनाई गए पनि फर्के पछी देशमै केही गर्न हार्डवेयर पसल खोलेकामे बताउछन । पाच लाख लगानी गरेका थेवेको पसलमा अहिले सात

Society

लाखको पुँजी छ । बिदेशमा बन्दुक बोकेर लडाईमा समेत गएका उनी महिनाको दश हजार पेन्सन आए पनि ब्यापार गर्दा छुट्टै आनन्द आउने गरेको बताउछन । थेवे पछी दमकमा भुपु सैनिक गंगा प्रसाद केरुड्ले पनि हार्डवेयर पसल चलाई रहेका छन ।

इलामको माङमालुङ चिया बगान लिमीटेडमा दमक, बिर्तामोड, धरान, काठमाण्डौ सम्मका भ्तपूर्व सैनिकहरुको लगानी रहेको छ । २ सय २१ जना शेयर धनी रहेको सो बगानको चाल् पुजी २ करोड ५६ लाख रहेको छ भने अधिकृत प्जी सात करोड रहेको छ । एक जनाले एक लाख देखी तीन लाख सम्म चिया बगानमा लगानी गरेको शेयर धनी मध्येका एक बीबी राई बताउछन । त्यस्तै पाँचथरको रविमा रहेको सेञ्चेलेङ चिया बगानमा समेत भुपुहरुको लगानी रहेको छ। भुपुहरुको लगानी भए पनी यी चिया बगानहरुको संञ्चालन गैर भुपुहरुले गरिरहेकाछन ।

साढे ६ सय शेयर धनी रहेको धर ानको गोरखा बचत तथा ऋण सहकार ीमा ८० प्रतिशत शेयर भुपु सैनिकहरुको छ । धरानका शेर बहादुर लिम्बुले सुनसरीमा हिमालय इटा उद्योग र हर्कबहादुर राईले पवित्रा इटा उद्योग लामो समयदेखी चलाउदै आएका छन । भेडेटारमा रहेको होटल भेडेटार गोर्खा भुतपुर्व सैनिक संघ सुनसरीका अध्यक्ष भक्तशेर राईको हो । धरानको ड्रिम ल्याण्ड होटल पदम गुरुङले खोलेका हुन । पुर्ण बहादुर लिम्बुले धरान १४मा पंञ्चकन्या रिसोर्ट खोलेका छन । धरानमा भुपु सैनिक राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ, जय केरुङहरु मिलेर हाम्रो गोरखा बुक डिपो संञ्चालन गरेका छन । धर्मराज राई बिद्यालय चलाउछन । मुगाधन राईले हार्डवेयर पसल खोलेका छन । डीबी लिम्बुको कंञ्चन ग्रील उद्योग छ । प्रेम राईले पुतली लाईनमा प्रेम ग्लास हाउस खोलेका छन। दिपेन्द्र क्मार राईको ग्राँस फर्निचर छ । छत्र राईको धरान १५ मा मनोकामना फर्निचर उद्योग छ भने उनी भवन निर्माणको काम पनि गर्छन । अर्का भुपु सैनिक राजमान आडदम्बे नाम चलेका निर्माण ब्यावसायी हुन । उनले धरानमा १४ देखी ४० लाख सम्मका दर्जनौ घरहरु निर्माण गरि सकेका छन। धरानमा रहेका ब्ढास्ब्बा मोटर सिण्डीकेटका प्रमुख क्ल बहाद्र राई र प्र्वाञ्चल मोटर यातायात प्रालीका निर्देशक रहेका अकल बहादुर मेयाङ्बो पनि भुतुर्व सैनिक नै हुन । धरानको सुन चादीको ब्यापारमा पनि भुपु सैनिकहरुको सन्नियता बढेको छ । स्न ब्यापारमा शेरमान लिम्बुको नाम अगाडी आउछ। करौडौको कारेवार गर्ने शेरमानले केही महिना अघि मात्र अपह्त छोरा छेटाउन अपहरणकारीहरलाई एक करोड नगद फिरोती बुफाएका थिए । शेरमान जस्तै सुन ब्यापारमा प्रेम चोडवाङ, मेहर मान चोडवाड, चन्द्र खापुङ पनि लगलेका छन । खापुङले धरानमा मोटर साईकल वर्कसप र रेष्ट्रेण्ट समेत संञ्चालन गरिर हेका छन् ।

दमकको राष्ट्रिय बहुमुखी सहकारी संस्था तीन सय भुपुहरुको लगानीमामा खुलेको हो । दमकमा संञ्चालनमा र हेका किरात डिपार्टमेण्टल स्टोर र गोर्खा डिपार्टमेण्ट स्टोरमा पनि भुपुहरुकै लगानी छ दमक १३ मा भुपु सैनिक शुक्रराज राईले खोलेको रेडीयो टिभी पसल उनी बिदेशीए पनि श्रीमती कौशिला राईले चलाई रहेकाछन । पल्टनमा सुवेदार मेजर रहेका जयबहादुर राईले पारुहाङ शिसा पसल चलाई रहेका छन । कमलकुमार राईको ब्लक उद्योग छ । लैन बहादुर लिङ्गलेखु रनारायण वनेमले छुट्टा-छुट्टै बोर्डिङ स्कुलहरु चलाई रहेका छन । बिर्तामोडमा भुपु सैनिक जलकुमार गुरुडले

कञ्चनजंगा होटल एण्ड लज संञ्चालन गरिरहेकाछन भने बिर्तामोडका भुपुहरुले त्यहा पनि गोर्खा सुपर मार्केट संञ्चालन गरिरहेका छन ।

धरानको गोरखा शहकारीका संञ्चालक समतीका सदस्य तथा गोभुपु सैनिक संघका केन्द्रिय सदस्य गजेन्द्र ईस्बो अहिले ब्यापार ब्यावसायमा लाग्नु पर्ने सोंच भुपुहरुमा बढेको बताउछन । पुर्वाञ्चल क्षेत्रमा भर्खर भुपुहरुमा ब्यावसाय प्रति लगाव बढेको बताउने इस्बो काठमाण्डौ, पोखराका भुपुहरु अभ अगाडी बढीसकेको बताउछन । भन्छन-"अब भुपुहरुमा पनि बिदेशको कमाई देश र समाजमा सदुपयोग गर्ने भावना बढेको छ । पहिल्यै भुपुहरुले उद्योग, ब्यापार, ब्यावसायमा ध्यान दिएका भए १४ देखी १८ वर्ष सम्म बिदेशमा बन्दुक बोकेर फेरी इराक र ब्रुनाई तिरै कुद्न पर्ने अवस्था आउने थिएन होला।"

Law

18

ग्रीनकार्डवाल, एजाईली तथा अन्य बिदेशी र पब्लीक चार्ज सम्बन्धि अमेरिकी कानृनी व्यववस्था

« Continued from page 1

Binod Roka Attorney at Law, NY

वा नागरिक हुनु अगाडीसम्म लिए खाएको अवस्थामा पब्लीक चार्जको दोषी ठहरिने र यस वापतमा डिर्पोटेशनको आदेश समेत पाउन सक्ने कानुनी व्यवस्था रहेको छ यस्तो कानुनी व्यवस्थाको कारणले गर्दा विदेशीहरु, जस्ले ग्रीनकार्ड पाइसकेका विदेशीहरु, जस्ले ग्रीनकार्ड पाइसकेका छैनन, वा ग्रीनकार्ड पाईसकेका तर माथिको अवस्था पुरा भै नसकेका, अमेरिकी सर कार तथा यस भित्ररहेका राज्य सरकार वा यीन्का निकायले प्रदान गर्ने सृविधाहरु प्राय लिदैनन वा लिन डराउछन ।

केन्द्रीय तथा राज्य सरकारकाद्धारा प्रदान गरिने पब्लीक बेनिफिट लिन डराउनुका कारणहरु के हुन सक्छन भने बिदेशीहरुलाई यस सम्बन्धि कानूनी व्यवस्थाको बारेमा जानकारी छैन । यसै पृष्ठभूमीलाई ध्यानमा राखेर यस लेखमा के कस्ता पब्लीक बेनिफिट लिएको कारणले पब्लीक चार्जको दोषाी बन्नु पर्देन त्यस बारेमा जानकारी दिईएको छ ।

हेल्थकियर बेनिफीट, मेडिकेड. चिल्डेन हेल्थकियर ईन्स्योरेन्स र प्यारेन्टीयल कियर तथा निशल्क र शुल्क तिरेर क्लिनिक सस्ता तथा अस्पतालमा पाईने स्वास्थय परिक्षणको स्विधा लिदा पब्लिक चार्जको दोष लाग्दैन। तर लामो समयसम्म नसिङगहोम जस्ता ठाउमा रही सुबिधा उपभोग गरेको अवस्थामा भने पब्लिक चार्जको दोष लाग्नसक्छ ।

फूडप्रोग्राम, जस्तो कि फूडस्टयाम्प, महिला तथा केटाकेटीका लागि उपलब्ध गराइने पौष्टिक आहार, स्कुलको खाना र अन्य फूडप्रोग्रामको सहयोग लिएको कारणले पब्लीक चार्ज लाग्दैन ।

केन्द्रीय तथा राज्य सरकारकाद्धारा प्रदान गरिने पब्लीक बेनिफिटमा नगद सहयोग भने पब्लीक चार्ज भित्र पर्छ तर सार्बजनीक निवास, केटाकेटीहरुको हेर चाहा, दैवीप्रकोप, शिपमुलक तालीम र अन्य काउन्सीलिंगहरु लिदा भने पब्लीक चार्जको दोष लाग्दैन ।

इमिग्रेशनले पब्लीक चार्ज लगाइग्रीनकार्ड नदिनका लागि सामान्यता नगद सहयोग लिएको छ वा छैन भनि हेर्ने गर्दछ जस् तो कि सप्लीमेन्टल सेक्युरिटि आम्दानी, यसयसआइ, छोटो समयका लागि परिबार लाई दिइको नगद सहयोग, टिएएनएफ, तथा लामो समय सम्म मानसिक तथा शारिरिका बिरामीको कारणले हेल्थकियर संस्थामा भर्ना भै सोको सविधा पाएको

तर बिदेशीका छोराछोरी अथवा परि वारका अन्य सदस्यले नगद वा अन्य कृनै किसिमको सहयोग लिएको भएता पनि पब्लीक चार्ज लाग्दैन यदि यसरी दिएको सुविधा मात्रै परिवारको जिविकोपार्जनको बाटो हौइन रहेछ भने।

बिदेशी जस्को ग्रीनकार्ड छ उनीहरु पनि पब्लीक चार्ज को दोषी हुनसक्छन जबसम्म उनीहरु अमेरिकाको नागरिक हुन्नन वा ४० क्वाटरसम्म काम गरेका हून्नन । तथापि ग्रीनकार्ड पाईसकेका व्यक्तिले पनि निम्नलिखित सृविधा लिएका रहेछन भने पब्लीक चार्जको आधार मा ग्रीनकार्ड बदर गर्न भने मिल्दैन । जस्तो कि स्वास्थ्य सम्वध्नि प्रोग्राम, नगद, अनगद वा लामो समयसम्म विरामी भै संस्थागत भर्ना भएर स्वास्थ लाभको लागि लिएको सुविधा आदि ।

यद्यपी यदि ग्रीनकार्डवाला व्यक्ति एकपटकमा ६ महिनाभन्दा बढी समयसम्म अमेरिका बाहिर गै फर्कदाको अवस्थामा भने यी सृविधा लिएको कारणले पब्लीक चार्जको अभियोग लाग्नसक्ख जस्तो कि ग्रीनकार्ड पाएको व्यक्तिले आफू अमेरिका प्रविश गनु भन्दा अगाडी देखि नै लागेको रोगको कारणले गर्दा आफू आएको ४ बर्ष भित्रै सरकारद्धारा प्रदान गरिने नगद सहयोग वा लामो समयको संस्थागत स्वास्थय सम्बन्धि सुविधा लिएको पाइएमा पब्लीक चार्ज लगाई डिर्पोटेशन गर्न सकिन्छ तर यस्तो अवस्था अपबादको रुपमा मात्रै प्रयोग हने गर्दछ ।

यस सम्वन्धमा अमेरिकी ईमिग्रेशन सम्वन्धी उच्च अदालतले पव्लीक चार्जको व्याख्या यसरी गरेको पाईन्छ, जस अनुसार पव्लीक वेनिफिट प्रदान गर्ने राज्यले सविधा प्रदान गरे वापतको रकम तिर्न अनुरोध गरेको तर नतिरेको हुनुपर्छ त्यसैले सुविधा लिएको कारणले नै पब्लीक चार्ज लाग्दैन यस्को लागि सामान्यता तीनवटा पुर्वावस थाको विद्यमानता रहेको हुन्पर्छ। १. सर कारी निकायले सेवाशुल्क वा फि तिर्नुपर्छ भनि माग गरेको र उपभोग गर्ने व्यक्तिको तिने दायित्व रहेको होस, २. त्यस्ता व्यक्तिसंग तिमिले यो यति रकम तिर्नुपर्छ भनि माग गरिएको हनपर्छ र ३. त्यस्तो व्यक्तिले नतिरेको हृनृपर्छ । यस्तो रकम फिर्तागर्न् पर्ने किसिमको रहेछ भने ४ वर्ष भित्र माग गरिएको हनुपर्छ।

रिफुजी तथा एजाइलम पाएका व्यक्तिले भने सरकारद्धारा प्रदान गरिने कुनै पनि पब्लीक बेनिफिट लिन सक्छन र यसरी सुविधा लिएका कारणले ग्रीनकार्ड लिदा कुनै असर पर्देन ।

ग्रीनकार्डवाला र अमेरिकी नागरि कले अमेरिकी सरकारद्धारा प्रदान गरिने पब्लीक बेनिफिट लिएता पनि आफनो नातेदारहरुलाई स्पोन्सर गर्न कृनै वाधा पर्देन । तर स्पोन्सर गर्नेले यफिडेभिट सर्पोट पेश गर्नु पर्दछ जस्मा स्पोन्सरले आफूसंग स्पोन्सर गरिने नातेदारलाई मद्दत गर्न सक्ने प्रयाप्त सम्पति भएको देखाउनु पर्छ जुन अमेरिकी सरकारले प्रत्येक बर्षका लागि तोक्ने १२४ प्रतिशत हदको प्रोभर्टि गाईडलाईनको रकम हो । यदि स्पोन्सर संग तोकिएको हदसम्मको आम्दानी छैन भने कोस्पोन्सरको तर्फबाट यफिडेभिट सर्पोट पेश गर्न सक्दछ । माथि उल्लेखित पब्लीक बेनिफिट अर्थात कानून बमोजिम लिन हृने सुविधा लिए खाएको कारणले ग्रीनकार्ड भएका व्यक्तिलाई नागरिक हुन कुनै वाधा पर्देन ।

ंबिनोद रोका, एल.एल.एम, टयुरो ल कलेज, न्यूर्योक, एम.ए. ,बि.एल., नेपाल, एर्टनी एट ल, एवं अधिवक्ता, विगत २१ वर्षदेखि कानृन व्यवसायमा संलग्न हुनुहुन्छ नेपालको सवोच्च अदालत, संयुक्त अधिराज्य अमेरिकाको सुप्रिमकोर्ट अफ द स्टेट अफ न्युयोर्क तथा सं.रा. अमेरिकाको साउर्दन र नर्दन डिष्टिक कोर्ट समेतबाट कानून व्यवसाय गर्न पाउने अन्मति पाएका रोका हाल न्युयोक सहरमा ईमिग्रेशन एर्टनीको रुपमा चिनिन् हुन्छ, सर्वोच्च अदालत बार नेपालका पर्व सचिव तथा नेपाल बारका केन्द्रीय सदस्य समेत रहिसक्न् भएका रोका न्यायदुत को नेपाल बारको मूखपत्र सम्पादक एवं प्रकाशन समितिको सदस्य तथा न्यायप्रतीक नामक कानृनी पत्रिकाको सम्पादन एवं प्रकाशन समेतको कार्यमा लामो समयसम्म संलग्न हुनुहुन्थयो रोका न्यूर्योक स्टेट बार, अमेरिकन बार, सर्वोच्च अदालत बार एशोसियसन नेपाल, तथा नेपाल ल सोसाईटका सदस्य हन्हन्छ ।

रोका न्यूर्योक स्थित नेपाल सेन्टर, न्यर्योकका भाइस प्रेसिडेण्ट, एलाइएन्सका पाष्ट प्रेसिडेण्ट तथा नेपाली समुदायका एक संक्रिय सदस्य हुनुहुन्छ । रोकालाई न्युर्योर्क सिटीका कम्पद्वोलर विलियम सि. थमसन, जुनियर ले साउथ एशिया हेरिटेज सेलिब्रेशनको एक विशेष समाहरोहमा जुन २८, २००४ मा डिष्टिंगगुईस अनररीको प्रशंसाापत्र वहाको कम्युनिटि लिडलसिप, मानवाधिकार प्रतिको प्रतिबद्धता एवं साउथ एशीयाको विशिष्ठ संस्कृती र सभ्यताको सर्म्बधन, संरक्षण तथा बिकाशको लागि गरेको योगदानको कदरस्वरुप प्रदान गर्नुभएको थियो तपाईको कुनै कानुनी समस्या भए निशुल्क कानुनी सल्लाहको लागि हाम्रो ठेगाना वा रोकालाई वहाको फोन २१२ २३८ ३१०१ मा सम्पर्क राख्न सक्नुहुने छ ।

Law

Human Rights in Nepal and the Role of International Community

Dinesh Tripathi

Talk programs was organized on "human rights situation in Nepal and role of international community" in Baltimore, USA By International Student Association. Advocate Dinesh Tripathi was invited as a guest speaker to speak on occasion. He delivered his talk on well-attended meeting. He spoke on occasion—There is growing human rights and humanitarian crisis in Nepal. Human rights situation is getting bad to worse. Rule of law is totally non-existent in Nepal. There is total non-compliances of rule International human rights law and international humanitarian law in Nepal. In our brief exercise of parliamentary history of we ratified all the major international human rights instruments but now those norms are fully disrespected and disregarded by state institution. King has left no stone unturned to perpetuate his direct, personal and military backed rule. King made a systematic attack on constitution. He nakedly violated the very spirit and letter of constitution and fully acted against the vision and command of constitution. He declared himself a chairman of the council of minister and assumes or grabs executive power. It is an attack on the very heart and soul of constitution. Systamatic attack is also going on against media. Right to protest and dissent is fully denied which is the hallmark of any democratic society. There was a midnight attack in FM radios. In Nepal FM radios are the cheapest and quickest source of information in illiterate and rural society. Large number of journalist is facing harassments and detention from state institution and security force. Recently black ordinance was introduced to curb media freedom, ordinance which supercede the constitution. Although constitution was not formally withdrawn but series of executive order and ordinance were issued to undermine and supercede the constitution. Freedom of assembly is prohibited. Political parties are not allowing to carryout their legitimate activitiesguaranteedunderconstriction and international human rights law. Security forces are working with full impunity. They are allowing to arrest and kill people. Nepal is the country of largest number of disappeareance. Death, disappearance and torture have become routine life of the country. State agencies are exercising enormous power virtually with no accountability. There is total breakdown of ruke of law in Nepal. Although Maoist is also not worked as a responsible political force and they have also committed a lot of atrocities and crime against people and violating the international humanitarian law. But they had shown some flexibility and declared ceasefire. It was a positive step from their side and started to recognize changing needs of time. But king and his army did not reciprocate the declaration. The behavior and attitude of the king shows that king want to empower the army rather than people and he does not want negotiated settlement and now it has also become clear that peace is not his real agenda. His real and hidden agenda is only to perpetuate and consolidate his autocratic power base. King is the biggest roadblock for peace and democracy. Now it has become crystal clear that king and democracy cannot go together. There is no meeting ground between king's military roadmap and democratic aspiration of Nepali people.

There is strong need to intensify peoples movement in Nepal. There is no alternative of mass movement. But strong international support is also the need of hour. This is the era of global wave of human rights and democracy. Human rights and democracy is no longer the matter of domestic issue. Under the present and changing notion of international law human rights has no border and it is trans- border and trans- national issue. It is the universal aspiration of people not only privileged or rich and industrialized countries but each country and each people. Nepal's human rights crisis is in urgent label. International community must address it urgently and effectively. Only soft and cosmetic approach is not going to solve the problem. Nepal needs effective international action. Democratic world should cut off all kind of engagement with royal military regime of Nepal. Aid should not be given to the military regime because it has no legitimacy and accountability. So democratic world should work with people and community rather than government. So all the aid should channel through NGO rather than government in Nepal. People are themselves able in Nepal to take care of things. Likewise targeted sanction should be done against Royal military government and it's officials. International criminal court must be allowed to take jurisdiction in Nepal. Since war crime and crime against humanity is taking place in Nepal and national judicial system is fail to address growing culture of impunity in Nepal. In addition to that authority of national judicial institutions is seriously undermined in Nepal because government in Nepal largely violates order of the court. There must be a zero tolerance for crime against humanity and torture. Torture, killing and rape should not be tolerated and allowed in any circumstances. So in order to end impunity and make the perpetrator accountable for their action international criminal court must be allowed to conduct trial. International civil society should also come forward and also play a positive role to restore human rights, peace and democracy in Nepal. In this era of global civil society reach and influence of civil society is enourmous. International media can also play a positive role. But there is very little media attention is shown toward Nepal. As an individual everybody in this room can also make a difference you can write a letter to your senator and congressman and urge them to speak strongly about Nepal. Since US is one of the oldest democracy in the world so I hope your representative would be bound to listen you and they respond and respect your feeling. Likewise you can also write a letter to the editor in the local media and you can draw the attention.

President of International Student Association Mary Poulin introduce the guest speaker and express full support and solidarity for democratic and human rights struggle of Nepal. Vice president of organization Olena Vashchenko presented a slide show about Nepal on the occasion.

BASHUNDHARA MINI SUPER MARKET 40-04, Corrier of 73RD STREET and Roosevelt Avenue, JACKSON HEIGHTS, NY-11377 TEL 1 718 672 9690

Entertainment

व्ल्याक लेडीसँग आङ्ग लीको मधुमास; ऋ्यासलाई व्ल्याक लेडी, म्युनिख हेरेको हेरै

Dr. Pradeep Bhattarai

चलचित्र क्षेत्रको सर्वाधिक सन्दर हिजो विहान वेभेर्ली हिल्सस्थित रात स्राइन अडिटोरियममा भेटिएको थियो । अमेरकामा मार्च ४ को रात पर्दा यहाँ मार्च ६को विहान भरिसकेको बेला व्ल्याक लेडीसँग डेटिङ गर्न चाहने संसारभरी बाट च्निएका १२० चलचित्रकर्मीहरुमध्ये २४लाई त्यो सौभाग्य प्राप्त मात्र हन्थ्यो। एउटै विधाका लागि धेरै छानिएका भए त्यसले केही संख्या बढाउँथ्यो । व्ल्याक लेडीसँग वर्षमा एकपटक डेटिङ्ग गर्नका लागि मार्च ४ को निम्तो पाएका सेलिब्रेटीहरु सधैभौं यसपटक पनि आ-आफुनो भाग्य अज्माउन रेडकार्पेटभरी छरिएका थिए । दैनिक पाँचघण्टे लोड सेडिङले अभागी नबनाएको क्षेत्रमा बसोबास गर्ने थोरै नेपालीहरुले काँचको पर्दामा ती रोमाञ्चक दृश्यहरु हेरे।

अस्कर अवार्ड पाउँदा पनि चर्चा, नपाउँदा पनि चर्चा- यही नै यसको खास विशेषता हो। यसपटक बितेका वर्षहरुमा जस्तो एउटै चलचित्रको पक्षमा धेरै संख्यामा अस्कर नामांकन परेको थिएन । प्रतिस पर्धीहरुबीच ४ देखि ८ सम्मको संख्यामा मात्र नामाङ्ग थियो। यसले प्रतिस्पर्धालाई साँघरो र छरिएको सँगसँगै बनाएको थियो । फलत: एउटै चलचित्रको पक्षमा सोरिएर धेरै अवार्डहरु जाने सम्भावना कमै थियो। अन्मान जस्तै भयो यसपटक, सात लोकप्रिय अवार्डमध्ये पटकथा (ओरि जिनल) मात्र दोहोऱ्याएर कुयास सर्वोत्कृष्ट चलचित्र बन्यो भने पटकथा (एडप्टेड) दोहोऱ्याएर आङ्ग ली सर्वोत्कृष्ट निर्देशक बने। सर्वोत्कृष्टताका लागि यो साह्रै कमजोर आधार हो। अभिनयतिरका चार लोकप्रिय अवार्ड पनि कुनै चलचित्रले दोहोऱ्याउन पाएनन् । क्यापोटका लागि फिलिप एस. होफम्यानले अभिनेताको ब्ल्याक लेडी चुमे भने वाक द लाइनकी अभिनेत्री रिज विथरस्पुनलाई त्यो सौभाग्य प्राप्त भयो। त्यसैगरी सह-अभिनेताको अस्कर सिरि यानाका जर्ज क्लुनी र सह-अभिनेत्रीको अस्कर दी कन्स्यान्ट गार्डेनरकी रचेल विस्जलाई। धेरैलाई यसपटक लाग्दो पनि हो, नसोचेका हातहरुमा व्ल्याक लेडी, हुन पनि त्यस्तै भयो। ठूलो बजेटको स्पिलवर्गको म्यूनिख जो अस्कर दौडमा सबैभन्दा प्रिय थियो ६ संख्यामा नामाङ्गित हँदाहँदै पनि पुरै बडारियो । स्पिलवर्गको लागि भाग्यमानी ठानिने अस्करमा यो आफैमा अपत्यारिलो सत्य थियो ।

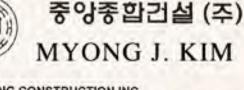
अस्कर भर्खरै सकिएको र सीमित सूचनाका आधारमा गफबाहेक धेरै लेख्न सकिदैन यतिबेला। अरु भन्दा पनि प्रारम्भिक चरणमै हामीले लेख्न सकिने र लेख्नैपर्ने कुरा भनेको चिनिया मूलका निर्देशक आङ्ग लीको हातमा पहिलोपटक व्ल्याक लेडी पर्नु हो । ब्रोकव्याक चलचित्रका लागि नामाङ्गनमा परेका उनलाई फेरि एकपटक लंगडो सफलता हात लाग्यो । सन २००२ मा उनका चलचित्र क्रचिङ्ग टाइगर हिडेन डागन सर्वाधिक अवार्डका साथ पर्दा सर्वोत्कृष्ट चलचित्र बन्यो तर उनको हातमा सर्वोत्कष्ट निर्देशकको अस्कर परेन । यसपटक सङीत र एडप्टेड पटकथाका सहायताले उनको हातमा अस्कर आयो तर चलचित्र सर्वोत्कृष्ट ठहरिएन । आङ्ग ली लाई यसपटक सन् २००२ को जस्तो पूरै अभाग्य आइनपरे पनि उनी सर्वथा भाग्यमानी पनि बन्न सकेनन् । जे होस्, आङ्ग ली ले ७८ इतिहासमा एसियाकै वर्षको अस्कर लागि पहिलोपटक व्ल्याक लेडी जिते । यसले एकातिर उनको सम्मान भयो भने सँगसँगै एसियाली चलचित्रको बजारको सम्भावनालाई पनि ह्वात्तै बढाइ दियो। यसका लागि हामी पनि आङ्ग ली प्रति गौरवान्वित हनैपर्छ।

अस्कर र व्ल्याक लेडी सिनेमाको संसारमा सदैव चर्चाको शिखरमा हुन्छन्। सामान्यत: हरेक वर्ष मार्च ४ पहिलाको ६ महिना अस्करमा सहभागी चलचित्र र सम्भावित प्रतिस्पर्धी चलचित्रकमीहरुले पाउँने प्रक्षेपण र प्रवर्द्धनमै बित्छ भने त्यसपछिको ६ महिना विजेताहरुको चर्चा/परिचर्चाले खाइदिन्छ । मूलत: अमेरिकी चलचित्रको प्रवर्द्धन गर्ने सबैभन्दा ठूलो बजार मानिएको अस्कर अब विश्व चलचित्रकै नपुगी नहुने बजार सबैभन्दा ठूलो प्राप्ती हुन पुगेको छ ।

सन् १८८८ मा क्याराभानमार्फत् अस्कर छिरेको नेपाली चलचित्र पहिलोपटक नै विदेशी चलचित्र समुहमा नामाङ्कित भएर एउटा गतिलो सम्भावनाको ढोका खोल्न सफल भएको थियो। त्यसपछि पठाइएका मुकुण्डो र मुनामदन दोस्रो चरणमा पुगे र सम्भावनाको खोजी जारी राखे पनि त्यसपछि भने हामीले त्यतातिरको बाटै बिस्यौँ भने पनि हुन्छ । यस वर्ष बसाई पठाउने भन्दाभन्दै गलत मान्छेहरुको कोपभाजनको शिकार बनेर त्यसले त्यतातिरको यात्राका लागि पाइतोसम्म सार्न पाएन ।

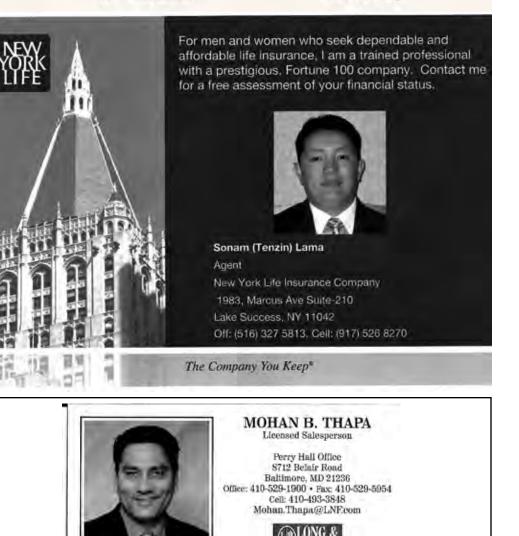
७८औं अस्कर सकियो । सुगुरलाई जुन भने अर्के कुरा होइन भने हामी जो नेपली चलचित्रको कुरा गर्छो, यतिबेला हामीले पनि योजना बनाउन् पऱ्यो, ७८औं अस्करमा हामीले क्न चलचित्र पठाउने भनेर । तर, ब्यांऋप्सी भएको नेपाली चलचित्र त्यतातिर सोच्ला भनेर आशा गर्न बेकार छ । क्याराभानमार्फत नेपाललाई अस्कर पुऱ्याउने एरिक भ्यालीलाई बिर्सेर हरे राम हरे कृष्ण यहाँ सुटिङ्ग गरिदिए बापत देवानन्दहरुलाई सर्वोच्च सम्मान बाँडुने जात्रामा रमाउँदैमा फुर्सद नहने हाम्रा अगुवाहरुबाट आशा पनि के गर्ने? तर, एउटा प्स्ता अभिसप्त हनसक्ला, अर्को पुस्ताले वागडोर सम्हाल्छ, आशा गरौं कोही त आउला नेपाली नागरिकता भएको एरिक भ्याली यहाँ। संजोग भनौ, पैसा जसका भए पनि मेरो मित्र नार ायण पुरी यत्तिबेलै अल्परिामको यात्रामा निस्केको छ । उज्यालोका लागि पूर्ण विराम लागेका राधाकृष्णहरुबाट उज्यालो बाडुने लोभ छोडेर अगाडि बढ अल्पविराम ७८औ अस्करमा पुग्न पनि सक्छ। हामीले अभै आशा मारेका छैनौं नारायण?

JOONG ANG CONSTRUCTION INC. 136-89 Received Ave., Flushing, N.Y. 11354

Tel (718) 762-4001 Fax (718) 762-5289 C.P (846) 458-0581 Plumbing, Electric New Building Store Fix House Remodeling Renovate Building

Entertainment

Robin and the New Rovolution performs with 1974 AD in Dharan

2006: Ready to rock?

Kashish Das Shrestha

After an overwhelming series of pop, remix and rap hits during the last 3 years, 2006 looks promising for the reemergence of rock music in Nepal.

The race for the catchiest song, the sleekest music video packaging and the hippest hip-hopper has been just mad during the last three years of Nepali pop music. Sure, that era did help some fine young talents of various genres emerge. And some rock bands and songs gained prominence too. However, one can't help but find it a bit surreal (and very disappointing) when the most popular song in the country is a hashed up mediocre remix track, one of the biggest bands of the last two years is a boy groups that fits the image but apart from two singles, they remain far from having a well produced music in their only full length album catalog, and the most popular rap artist tends to rapidly whisper words in most songs rather than boldly rap them.

So perhaps this news couldn't have come at a better time; a series of established as well as emerging, reensembled as well as long forgotten rock bands will be releasing their albums this year.

Nepal's rock giants Robin And The New Revolution and 1974AD are already busy working on their upcoming albums, both due out before the summer. "This is going to be something very different because it has been done differently, all the members have put it something in each song, the moods are different" Nirakar, 74AD's bassist, told us. "Its going to be a fun album to listen to, the lyrics and the music is just all over the place. It certainly has been fun making it." Fans did get a taste of the new album at this year's Hits FM Music Awards held in February where 74AD performed one of their new singles.

Robin, previously with Robin N Looza, is also working on a new album with The New Revolution. Their first album, Keta/Keti, as Robin and The New Revolution was released in 2004 and did well on the charts as well as sales. This will be his second full length album with the New Revolution. "You can't not talk about the situation of the country," Robin told us while talking about some of the songs in the upcoming album. "One of the singles is all about the violence of the last few years that has left more that 12,000 Nepalis dead."

Robin has a reputation for casually, but consciously, touching politics during live shows as well as in his songwriting.

Along with 74AD and Robin, several other rock bands are also reportedly working on new albums or have recently released one. Nepathya's latest, "Ghatana," featuring a 20something-minutes long song is also one of the more interesting rock albums to come out in a long time and is downright socio-political. Exit, who already won an award for Best Song in Foreign Language at 2005's Hits FM Music Awards, are also said to be nearing the completion of their highly anticipated debut album. Lochan Rizal and Looza are also working on an album and the band hopes to have to ready sometime this year. The sound should be interesting as Lochan is an Ethnomusicology student with a rock edge and Looza has its roots in bluesrock, though they were fusing it with some electronica in 2004/5. The Swarg Project, an alternative rock duo, will be releasing their debut album "Silanyas" while the band Catch 22 (yes, they're still around) will be making a come back with a full length album titled Plan B sometime this year. And this list is just preliminary, more bands are expected to be riding the "new album" bandwagon this year.

At the same time the underground hard rock/ metal scene, largely driven by the portal ktmrocks.com, has been staggering along for a couple of years now, creating small uproars in the city at steady intervals with their concerts that draws an average of 300 people per show. But it is with a heavy heart we announce to you the punk scene that was once thriving (well, it its own niche way) is now hanging on its last breath with only a band or two still keeping at it. It's last big scream came from Inside 2 Stoopid Traingles. They released a full length album titled "Insert Album Title Here" in 2005 and one of its singles, "Jackie Chan," managed to steal a nomination at this year's Hits FM Music Awards for the Best Song In Foreign Language.

Its also not just the rock acts putting out this year. A trend of pop artists using rock musicians to produce/ arrange their songs is fast picking up in the industry. This, inevitably, gives the pop artists an edgier sound with a lot of rock music elements. 2004's pop sensation Sudip Giri's latest album "Frenz" is a fine example where guitar prodigies Hari (Napathya) and Iman Shah (Exit) have helped out with the sound. 1974AD's lead guitarist Manoj K.C has also been keeping busy arranging music for many emerging as well as established pop singers. He was responsible for all the music on pop singer Sabin Rai's latest album Sataha-2 (2005), of which the punchy rock track Timro Saath was the first single and video.

The arrival of rock albums also means concerts to support them, then possible at least. Political unrest in the country has made it difficult to plan major concerts and tours in Nepal for several years now, unless it coincides with traditional holidays. In any case, concerts aside, 2006 might just bring the change that thousands of music enthusiasts been aching for in Nepal's mainstream music scene. And from the looks of it the change will be heavy, like a rock.

Looza: with Lochan Rijal, center, in Pokhara for a performance

Nepali Aawaz | March 08.2006

Ananda Koirala

Sports

बूढासुव्वा गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिता

पूर्वाञ्चलकै सर्वाधिक चर्चित एवं प्रतिष्ठित फूटबल प्रतियोगिता- बूढासुव्वा गोल्डकप, हरेक वर्ष यसैबेला धरानमा आयोजना हुनेगर्छ । खुल्ला दिल भएका र सदैव हाँसिरहनुपर्ने धरानेहरुको प्रिय खेल फुटबलको आफ्नै आगनमा हुने अन्तर्राष्ट्रिय आयोजना उनीहरुका लागि चाड भएर आउने गर्छ ।

वर्षको बढासव्वा फटबल यस प्रतियोगिता एक आकर्षक समारोहबीच गत फाग्न १६ गते शुभारम्भ भयो। यस वर्ष नेपालमा आयोजित दुई भिन्नाभिन्नै प्रतिभा चयन (ट्यालेन्ट हन्ट) प्रतियोगिताबाट प्रतिभाद्वय नेपाली छानिएका धराने तारा दिपक लिम्ब् र नेपाल स्टार विष्ण् चेम्जोङ्ग कार्यक्रमका मुख्य आकर्षण थिए । प्रमुख अतिथिका रुपमा आमन्त्रित धराने प्रतिभाहरुले भाषण होइन, गीत गाएर कार्यक्रमलाई रोचक बनाइ दिए।

फागुन २७ गतेसम्म सञ्चालन हुने यो प्रतियोगिता यो समाचार सार्वजनिक भइरहदा सेमिफाइनल चरणमा पुगिसकेको हुने छ । गोल्डकप मानिएको यस प्रतियोगिता फागुन २७ गते सम्म सञ्चालन हुनेछ । फुटवल उद्घाटन समारोहका प्रमुख अतिथि वनेका धराने प्रतिभाद्वय दिपक लिम्बु नेपाली तारा र नेपाल स्टार विष्णु चेम्जोङ्गले कार्यक्रम उद्घाटनपश्चात मन्तव्य राख्ने समयमा गीत पस्केर कार्यक्रम मनोरञ्जनात्मक वनाए ।

नेपाली तारा दिपकले निकट भविष्यमै सार्वजनिक हुन लागेको एलवम 'नेपाल तारा'को गीत 'हजार तारा आकाशमा' गाएर दिपकले रंगशालामा वरिपरि प्यार ाफिटका दर्शकलाई स्वर माधुर्य छरे भने नेपाल स्टार विष्णु चेम्जोड्रले आनी छोइड्र डोल्माको चर्चित गीत 'फ्लको आँखामा.......' गाएर सवैलाई लव्व पारिन् र लगतै दुवैले एकैपटक संगै .... लाहुरे दाईको रेलिमाई, रेलिमाई गाएर उपस्थित फुटवल दर्शकलाई नचाउन पनि भ्याए।

फुटवल कार्यक्रमलाई भिन्नै ढंगले उद्घाटन गर्ने योजना अनुरुप दुवै प्रतिभा (धराने)लाई आमन्त्रण गरेको धरान फुटवल क्लवका अध्यक्ष किशोर राईले वताउनु भयो । कार्यक्रममा दुवैलाई आयोजकले दोसल्ला र पगरी गुथाई नगदसहित कदर पत्रले सम्मानित गरेको थियो ।

वूढासुब्बा गोल्डकपको शीर्षक गीत "आउ हामी हेर्न जाओं गोल्डकप, यसले ल्याउछ जाँगर, उमङ्ग" पप शैलीको गीत "द अर्थ" व्याण्डका गायक शिव लामिछानेले पस्केर आयोजकको सांगीतिक योजना पूरा गरी दिए । कार्यक्रमको शुरुमा डिपोट स्कुल धरानका छात्रा र वालवालिकाले विभिन्न जातीय पहिरनका भेषभूषामा नृत्य प्रस्तुत गरे ।

Round up:

Winners of the televised singing contests Nepali Tara and Nepal Star open the tournament with a performance. Organising team Dharan Football Club defeats Morang-11 in the opening game. Final score: 1-0

Indian Eastern Railway Kolkata defeated Dharan Academy U17 after the Academy's Hem Gurung shot a suicide goal. Final score: 1-0

Jawalakhel Youth Club defeats Sahara Club Pokhara and proceeds to the quarter finals. Dipesh Thapa scored the goal for the Youth Club. Final score: 1-0

Sunil Subedi of Jhapa wins a Man of the Match award

ANFA U17 team defeats Namche Club in the 4th game. Bharat Khawash scored two goals for the ANFA team. Final score: 2-0

In the first games of the quarter finals, Night Chess Club defeated Eastern Railway. Chess Club's Bikash Subba and Sunil Subedi scored a goal each. Final score: 2-0

In what will probably be the

tournament's highest scoring game, Dharan Football Club proceeded to the semi finals after brutally defeating the Tharmal Sporting Club. Dharan's Captain Milan Shrestha scored 4 goals while his team mate Shekhar Limbu scored 2 and Sagar Ghimire and Rishi Rai both scored a goal each. Final score: 8-0.

Khagreshwor Prasad Upadhyay Astrologer

मेषः कामकाजप्रतिको उदासिनतामा कमी आउने छ । शत्रुवत् व्यवहार मित्रवत् व्यवहारमा परिणत हुने छ । यात्राको योग छ । कार्यक्षेत्रमा सामान्य अवरोध उत्पन्न नहोला भन्न सकिन्न । राज्यपक्षबाट कष्ट्रको योग छ । तर्

Horoscope

मित्रजन एवं परिवारबाट पाइने साथले मनोबल उच्च हुने छ । बिृषः निर्णय गर्ने क्षमतामा हास आउँदा विलखबन्दमा पर्ने सम्भावना छ । प्रयासअनुसार सफलता प्राप्त नहुँदा मनमा खिन्नता बढ्ला । अनावश्यक विवादले गर्दा मानसिक क्लेश बढी अपयश प्राप्त होला । आफूले विश्वास गरेको मान्छे तथा साथीभाईबाट धोका पाउन

मान्छे तथा साथीभाईबाट धोका पाउन सकिन्छ । [मिथुन:] सुखद् समाचारसहित सन्देश प्राप्तिको योग छ । विरोधीसँगको संघर्षमा

प्राप्तिको योग छ। विरोधीसँगको संघर्षमा विजयश्री प्राप्त होला । राजनीतिक तथा सामाजिक सक्रियता बढ्ने छ । लेनदनसम्बन्धी कारोबारमा अप्रत्याशिसत लाभ प्राप्त होला । स्वास्थ्यमा केही समस् या आए पनि चिन्ता गर्नु पर्देन ।

कर्कट: विपरीतलिंगीबाट अनपेक्षित सुख तथा सहयोग पाइने छ । जोस– जाँगर एवं पराक्रम बढ्ने र नयाँ काम मिल्ने सम्भावना छ । विद्यार्थी तथा कर्मचारीवर्गलाई समयले साथ दिने छ । घरायसी समस्या आए पनि समाधान हुने छ । व्यापारिक लगानीबाट लाभ प्राप्त होला ।

[सिंह:] मनमा गलत विचार प्रवेश गर्नाले धन तथा समयको बर्वादी होला। कार्य-व्यवसायमा अवरोध आउँदा मनमा खिन्नता बढ्ने छ । साथीभाइको संगतबाट अस्वस्थ चाहना नबढ्ला भन्न सकिन्न । बृद्धि-विवेकमा समेत प्रश्नचिन्ह लाग्ने सम्भावना देखिन्छ ।

कन्याः आत्मीयजनबाट हुने अकल्पनीय व्यवहारले कष्ट पाइएला। स्वास्थ्यमा केही अनपेक्षित प्रतिकूलताहरु आउँनेछन्। जति मेहेनत गरेपनि वाञ्छित सफलता पाउँन गाह्रो पर्ला। कार्य-व्यवसायमा बढ्दो अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा र प्रतिकूल वातावरणका कारण मानसिक तनावसमेत बढ्ने छ ।

तुलाः] भाग्यले साथ दिदा संकरात्मक परिणाम आउने छ । व्यापार तथा स्वतन्त्र व्यवसायबाट पर्याप्त आम्दानी हुने योग छ । शुभकार्यमा केही मात्रामा खर्च भए पनि आम्दानीले धान्ने छ । जीवनशैलीमा सकरात्मक परिणाम आउनुका साथै सामाजिक प्रतिष्ठा प्राप्त होला ।

वृश्चिक: वैचारिक द्वन्द्व बढ्नाले ध्यान-एकाग्रता भंग हुने योग छ । आम्दानीको तुलनामा खर्च धेरै भइदिनाले आर्थिक पक्षमा केही सिथिलता देखिने छ । आफन्तहरुसँग मनमुटाव उत्पन्न नहोला भन्न सकिन्न । कामकाजप्रति अनपेक्षित उदासिनता पनि बढ्ने छ ।

धनुः महत्वपूर्ण उपहार या एकमुष्ट रकम प्राप्त हुने योग छ । अप्रत्यासित यात्राको सम्भावना पनि बढ्दो छ । आफन्तजनहरुबाट सहयोगको आश्वासन प्राप्त हुने छ । नयाँ कामको प्रस्ताव नआउला भन्न सकिन्न । प्रेमसंगतबाट मन प्रफुलित एवं रोमाञ्चित हुने छ।

मकर शारीरिक तथा मॉनसिक क्षमतामा न्हास आउने योग छ । स्वास्थ्योपचारमा खर्च हुने र पारिवारिक दायित्व बढ्ने छ । घरायसी समस्या पनि बढ्न सक्ने छ । मनमा कोध एवं अहंकारजन्य विकार बढ्नाले काममा एकाग्रताको कमी होला ।

कुम्भः विशिष्ट पाहुनाको आगमनले परिवारमा हर्षोल्लास बढ्ने छ । हरेकखाले व्यवसायमा सफलता र पर्याप्त आम्दानी हुने छ । प्रेम प्रसंगले नयाँ मोड लेला । बन्धुवान्धव तथा इष्टमित्रबाट रचनात्मक सहयोग पाइएला । नयाँ जिम्मेवारीका साथ विदेश भ्रमण गर्न पाइएला ।

मिनः साहित्य-संगीत-कला आदि क्षेत्रमा सक्रियता बढ्ने तथा सामाजिक प्रतिष्ठा प्राप्त हुने सम्भावना नकार्न सकिन्न। पद प्राप्त हुने योग छ। आर्थिक समस्याको समाधान हुने एवं व्यवसायमा उत्पन्न अवरोध समाप्त हुने छ।प्रभावशाली व्यक्तित्वको विकास हुने छ।

Tangra Masala is pleased to announce the new branch TANGRA

> And now, along with your favorite Asian Fusion Cusine

we also offer a PARTY HALL and CATERING SERVICES!

39-23 QUEENS BLVD SUNNY SIDE, NY 11104 718, 786, 8181 718, 786, 8008

Himali Enterprises

Internet Cafe, Money Transfer, Video Conversion, Tibetan Nepalese Audio Video, Printing Service, Fax, Calling Card & Goods from Nepal & Tibet

> 72- 26 Broadway 3rd Fl. Jackson Heights, NY 11372

> > (718) 426- 7148

TAJ MAHAL

FINE INDIAN CUISINE SINCE 1965

Now under new management!

BUFFET LUNCH: Mon- Sun: 11:30 am - 2:30 pm HAPPY HOUR: Mon- Sun: 2:30 pm - 6:30 pm DINNER: Mon- Sun: 5:30 pm- 10:30 pm

Catering Available For Corporate and Private Parties

Contact: Kanchan S. Sedhai Kabindra S. Sedhai

1327 Connecticut Ave. N.W. Washington, DC 20036 202-659-1544 Fax:202-659-1545

Mustang Employment Agency

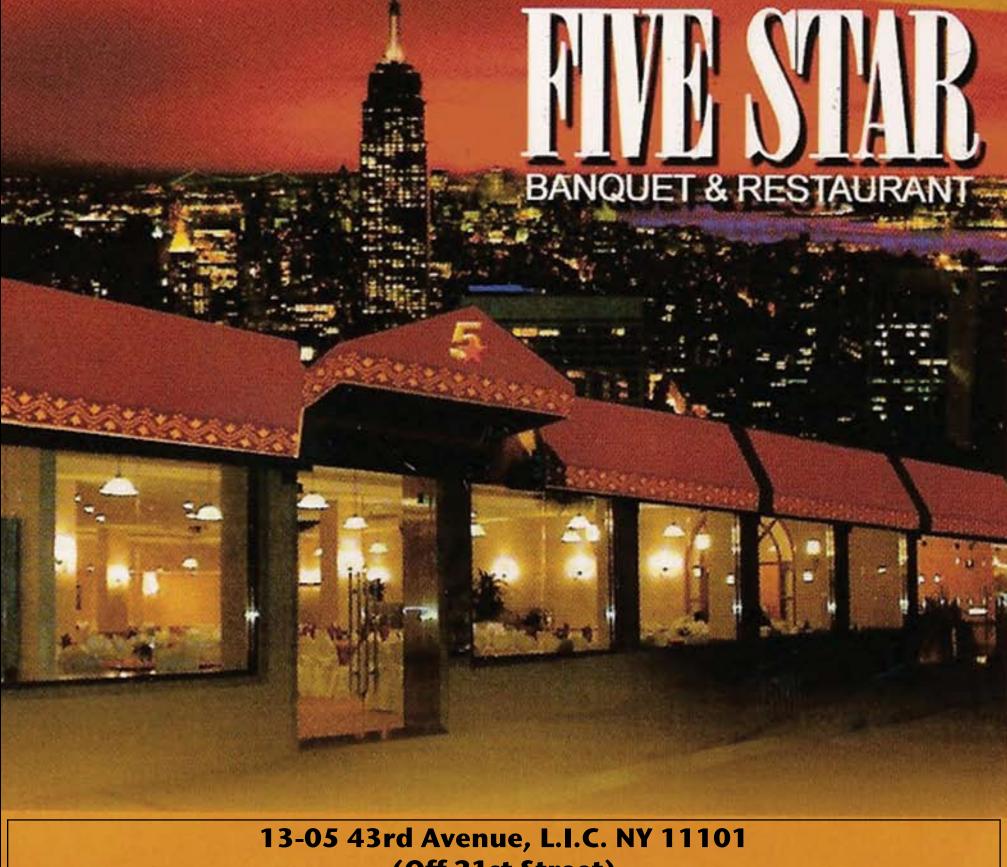
Restaurant, del- grocery, Factory, Supermarket, Variety Store, Bakery, Housekeeper, Laundromatic & Dry Cleaner, Nail Salons, Warehouse, Construction and many more!

> 72- 26 Broadway 3rd Fl. Jackson Heights, NY 11372 (718) 426- 7148/ (718) 426- 7349

Nepa Bhoń Handmade Paper & Gifts from Nepal

106 MacDouagal Street, New York, NY 10013 212.477.8723

> nepabhon@aol.com www.nepalbhon.com

PARTY HALL UP TO 600 PEOPLE

Tel: 718-784-8484/ 1144 (booking) / 784-7444 (restaurant) Fax: 718-784-3660

